10906 1-97 h25.48. 116 – SZÁMOLVA 1—24.

III. évfolyam . 1 szám 1926 Január 1 Péntek

Debreczen

Szerkesztőség és kiadó-hivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 2000 korona
Előfizetési ár egy hóra 35,000K

Uj esztendő

Az Idők vén fájáról ujra lehullott egy lesárgult, leérett levél, — melyre az 1925-ös évszám volt felirva.

Ma egy éve nagy reménységekkel fogadtuk s a megpróbáltatások utjait járva, tőle vártuk sok bajaink jobbra fordulását. Szó sem lehet arról, hogy beváltotta volna a hozzá füzött szép reménységek minden ikét, de azt sem lehet tőle elvitatni, hogy mégis csak hozott valami vigasztalót a mi igazságtalanul porig sujtott nemzetünknek.

A kicsi Maradékmagyarország határain kivül oszlatni kezdte az egykori ellenséges nemzetek szeme előtt a megsemmisités, a rosszul ismerés gomolygó ködét, melyeken tul már kezdik felismerni, hogy igazságtalanul bántak el velünk, akik mindenképen elakartuk háritani fejünk felől a háboru fellegeit, nemhogy felkavartuk volna szándékos módon azokat. A bennünket körülfogó kis antant nemzetei győzelmi mámorát is megzavarja a tőlünk elszakitott országrészek idegennyelvü, volt magyarállampolgárok mozgolódása. A hazafias tótság, az erdélyi románok kezdik már belátni, hogy valóságos arany kort éltek a magyar államiság jogara alatt mai helyzetükhöz képest, nem is szólva a ruténekről, szászokról stb.

Az ország határain belől kezdünk kimenekülni egy legyőzöttnemzet minden kinszenvedésének pokol-tornácából. Rohamos léptekkel nem haladhatunk a teljes kiépülés, a konszolidáció felé, de a kivánatos célok felé nagy előrehaladást tettünk mégis ugy államkormányzati, politikai, társadalmi, közgazdasági, mint kulturális téren.

A magyar pénz — melynek rövidesen pengő lesz a neve és a hangja is, — elértéktelenedésének lejtőjén megállott és minden remény meg van értékének lassu, de fokozatosan biztos emelkedésére. Az átmeneti időkkel járó nehézségekkel küzdünk ugyan még most, de a radikalis mütétek mindég fájdalommal, szenvedésekkel járnak.

Egyébként a konszolidáció minden téren érezhető. — Ezt mutatja Debrecen külső arculata is, kezdve az évszázados debreceni nagytemplomtól végig a főutcai parkokon. Épitkezések, a közcélt szolgáló intézmények, — ezek közt városi takarékpénztár stb. tervezetei, munkaprogramjai intenek biztatólag a jövendő felé.

Igaz, hogy szomoru hirek is keringenek a levegőben, a vizáradás vagyonok pusztulásával fenyeget stb., de azért mégis biztató reménységekkel tekintünk a csecsemő-év bölcsője felé.

És hisszük, hogy becsületes munkával, egymás megértésével és gyámolitásával, a mindeneket boldogitó emberszeretet oltártüzeinek megkülömböztetésnélküli ujra szitásával — a lelketlen gyülölködés helyett — az uj esztendő titokkal letakart utjain még csak előbbre fogunk jutni minden irányu boldogulásunkban.

Ennek a hitnek a reményében üdvözöljük a ránk köszöntő uj évet, mely egyben hajnalhasadása kell hogy legyen egy jobb korszaknak. Ezzel a szép reménységekkel kivánunk boldog uj esztendőt lapunk minden olvasójának.

KI MIT VÁR AZ UJÉVTŐL?

Uj-év alkalmából felkerestünk Debrecen vezető társadalmából több beket azzal a kéréssel, nyilatkozzanak: *mit várnak az uj évtől?* — Azoktól, akikkel kitüntető alkalma volt munkatársunknak beszélni, — az alábbi válaszokat kaptuk:

—

DR BALTAZÁR DEZSŐ
PÜSPÖK:

— *Várom a tovább fejlődő kijózanodást a jelszavas politika hóbortjaiból. Várom a továbbmenő kiábrándulást azokból a hangadókból, akik tarthatatlan irányzat számára nyerték meg a politikailag nem eléggé iskolázott jóhiszemü magyar társadalom jelentékeny részét.* Várom a keresztyénség helyes gyakorlati értelmezését, *szeretetben, békességben és megtisztulását a gyülölködés ama mérgétől,* amelyet a jezsuitizmus vezetett mesterségesen belé. Várom a keresztyén és nem keresztyén társadalom egy alapra állását, együttmüködését az emberi jogok kultuszában és hazaszeretetben.

— *Egytől tartok: a királykérdés időelőtti felvetésétől,* ami hirtelen leronthatja mindazt, amit eddig a konszolidáció terén elérhetünk és hihetetlen bel- és külbonyodalmak utvesztőibe és siralmas gazdasági helyzetbe sodorhatná hazánkat. *A magyar nemzet józanságára alapitva várom tehát az államfőség kérdésének interregnumszerü rendezését ujabb határidőre.*

—

DR LINDENBERGER JÁNOS
PRÉPOST-PRELÁTUS:

— *Semmi tekintetben nem várok semmi jót.* — Igaz, hogy ez kissé pesszimisztikus nyilatkozat, de ha az ember a helyzetet tekinti, igazán nem mondhat mást.

—

FARKAS GYŐZŐ
EV. LELKÉSZ:

— *Álmokban nem ringatom magam. Amig az igaz keresztyénség magaslatára a megkeresztelt magyarság nem tud emelkedni,* addig nemzeti létünk az uj esztendőben sem lehet más, mint *tengődés.*

—

DR SCHLESINGER SÁMUEL
FŐRABBI:

— A jelenlegi politikai helyzet mellett *semmi jót nem várhatunk.* A közeljövő pedig nem tudjuk mit hoz.

DR MAGOSS GYÖRGY
POLGÁRMESTER:

— Mit várhatok az uj-évtől? — *Semmi jót.* Ilyen kérdésre nehéz felelni. A következő esztendő nagyon nehéznek látszik nemcsak az országra, de Debrecen városára nézve is. Közismert tény, milyen rossz termésünk volt a határ nagy részében.

— *Pénzügyileg nagyon nehéz lesz az esztendő. A legmesszebbmenő takarékosságot kell kifejteni, hogy a házipénztár egyensulyát fenn tudjuk tartani.*

— Természetesen ez nem jelentheti azt, hogy a megkezdett munkákat félbeszakitsuk. Azokat folytatni kell, miszen az épitkezések már el is vannak rendelve. Itt csak egy aggodalmam van, ami megnehezíti a helyzetet. Attól félek, hogy az épitkezéseket nem tudjuk kora tavasszal megkezdeni, kivéve a Déri-muzeum épitését. Ugyanis nem kapjuk meg a DMKÉ-t február 1-ére, már pedig oda akarjuk kitelepiteni a lakókat ugy a Csapó-utcai, mint a Batthyány- és Szentanna-utcai házakból, amelyek helyére épitkezni akarunk.

— Különben én a jövő héten felmegyek Budapestre és ezt az ügyet is megsürgetem, de félek tőle, hogy nem fog sikerülni. *Ebből pedig óriási baj lesz.* A magánosok nem épitkeznek, a város pedig nem kezdheti meg az épitkezést, igy aztán nem tudom, mi lesz azzal a sok épitőmunkással, akik foglalkoztatást és kenyeret nyerhettek volna.

— *Semmi örömetkeltő kilátásunk nincsen.*

—

MÁRK ENDRE
UDVARI TANÁCSOS:

Miután *az emberszeretet egyáltalán nem akar megvalósulni,* addig sem erkölcsi, sem anyagi téren a jövőtől nem sok jót várok, — mig az emberek meg nem tanulják egymást szeretni.

—

KESSERŰ LAJOS
KIR. KURIAI BIRÓ:

— A már előrehaladott konszolidáció teljes megerősödését, azután a békés munkálkodásnak teljes sikerét, a mostani gazdasági válságnak és a biróságoknál az ezzel kapcsolatos munkatorlódásnak az enyhülését és a külön birói státusnak teljes kiépitését várom az uj-évtől. Hogy azonban várakozásom minden irányban teljesül-é, az a jövő titka.

GERGITS KÁROLY
KIR. H.-FŐÜGYÉSZ:

— Rövid az idő arra, hogy egy esztendőtől lehessen valamit is várni. Én e percben nem is gondoltam arra, hogy mit hoz az uj-év. — De kérdem önöktől, *hát muszáj mindenkinek várni az uj-évtől valamit?*

—

TÓTH AURÉL
NY. KURIAI BIRÓ:

— Az uj-évtől sok jót nem várok.

—

BALÁZS KÁROLY
MÁV. ÜZLETVEZETŐ:

— Mi a vasut részéről elsősorban azt várjuk, hogy a beruházási munkák megindulnak, amelyeket a jövő évre előirányoztak. *Ennek folytán Debrecenben is többféle épitést vettek tervbe, miáltal az itteni ipar és kereskedelem itt is bizonyos lendületet vesz, illetőleg ehez mi is hozzájárulunk.*

— Ezenkivül várjuk a forgalomnak bizonyos javitását az uj menetrend által. *A több vonat beállitása a közönségnek, különösen a debrecenieknek nagy kényelmére szolgál majd.* Remélhetőleg nagy reformnak néz elé a helyiérdekü vonatközlekedés kérdése. Tervezzük a Debrecen—Füzesabonyi, Debrecen—Büdszentmihályi, illetőleg tiszalöki vonalakon a motoros közlekedés bevezetését. *Egy-két vonattal több közlekedik majd ezeken a vonalakon, mint most.* — Reméljük, hogy a közönség igényeit a lehető legmesszebbmenőleg ki tudjuk elégiteni.

—

GÁL SAMU HÉV. IGAZGATÓ:

— Az uj-évtől azt várom, hogy a közönség az eddiginél is fokozottabban veszi igénybe a villamos vasutat és hogy a közönségnek ezt a támogatását a HÉV. az eddiginél is fokozottabban viszonozhatja. Várom a jövő év elejére *a Debrecen—Nyirbátori vonalon a 90 perces gyors sinautó közlekedés bevezetését, miáltal a vonalmenti községeket szorosabban Debrecenhez kapcsoljuk.*

—

SURGÓTH JENŐ
GAZD. FŐFELÜGYELŐ:

— Kérem, én nem nyilatkozom, de megmondhatom: Semmit sem várok...

Lapnuk mai száma 16 oldal. Ára 2000 korona.

BALOGH ISTVÁN
BIRTOKOS:

Ha a mezőgazdasági kérdéseket figyelembe vesszük, nem a legjobb jövőt várhatjuk, mert a gazdák érdekei nincsenek kellően a külkereskedelmi szerződéseknél képviselve. Most abban fáradozom, hogy a kereskedelmi tárgyalásokba a gazdaérdekképviseleteket is bevonják. — Ezáltal a többi osztályok helyzetének javulását is várom.

—

POLGÁRY ANDRÁS
BIRTOKOS:

— Hogy mit várok? — *A telekértékadó törlését, a hortobágyi legelőbérek terhének csökkentését és a városban — a forgalmi rendőrök intézményének megszüntetését.*

—

ÖRY ISTVÁN
BIRTOKOS:

— Én várom az uj-esztendőtől a régi disznóvásár visszaállitását és várom Zöld József tanácsnok ur jóindulatu támogatását a gazdákkal szemben.

—

KARDOSS GÉZA
SZINIGAZGATÓ:

— Hogy mit várok az uj-évtől? — A tisztviselőknek, kereskedőknek és munkásoknak, — szóval az embereknek jobb helyzetbe való jutását és ezáltal a szinház jobb menetét és a deficit megszünését. — Szóval — táblás házat.

Hadházy Zsigmond főispán sulyos beteg

A Debreczen megirta, hogy dr Hadházy Zsigmond főispán komoly beteg és hogy a karácsony ünepeket az ágyban töltötte. A legutóbbi rendkivüli közgyülésre a főispán felkelt betegágyából. Az idő lötti felkelés, amihez talán kis ujabb hülés is járult, még sulyosabbá tette a főispán állapotát, aki ismét magas lázzal ágynak esett. Torokgyuladása sulyosabb természetüvé vált és könyen megtörténhetik, hogy hosszabb lefolyásu lesz.

A főispánt orvosai a leggondosabb kezelésben részesitik. A főispán sulyos állapotára tekintettel — természetesen — a szokásos ujévi látogatások is elmaradnak.

P. Nagy Zoltán szerzői estje

P. Nagy Zoltán ebben az évben mint az instrumentális zene hivatott müvelője mutatkozott be a debreceni közönségnek zenedei szerzői estjén, vokális darabjait a hazai dalegyesületek játszák országszerte egyházi énekeit szintén országszerte éneklik. Érthető tehát a zenekedvelő közönség körében felmerült kivánság, hogy a kiváló szerző vokális darabjait is önálló szerzői est keretében bemutassa. Az 1926. év elsőrendü zenei eseménye lesz ez a koncert, melyen *január 20-án a Bika disztermében bizonyára találkozót ad a város egész társadalma.* A hangversenyen az egyes szerzeményeket a városi dalegylet adja elő, Jászay Horváth Elemér, Sáfrány Lajos, Oláh Gábor, Gyóni Géza, Zivuska, Petőfi Sándor szövegeire irt dalokat Hoór Tempis Erzsébet, Simon István éneklik a szerző zongorakisérete mellett. A müsor utolsó száma egy hatalmas irredenta darab, Térey Sándor országszerte ismert Uj Talpra Magyarjának megzenésitése, melyet 200 tagu vegyeskar fog előadni. Az impozáns darab szólóját Hoór Tempis Erzsébet énekli. Jegyek a zeneiskolában válthatók.

Az árvizsujtotta területeken változatlan a helyzet

Január ötödikén árviznapja lesz a nemzetgyülésnek
Oláh eső után oláh köpenyeg

Hatalmas viztömeg a Tisza középső szakaszán

Békéscsabá, dec. 31. Gyulaváriból szerzett értesülés szerint a helyzetben lényegesebb változás nem történt. A gátakon mindenütt folynak az erősitő munkálatok. — Szeghalomból délben érkezett jelentések szerint lényegesebb változás ott sincsen. A fokközi hidnál tegnap este végzett gátbevágáson keresztül a viz lassan lefolyik a Kőrös medrébe. Tegnap ismét 80 embert küldtek ki Vésztőre a gáterősitő munkálatokhoz. — Vésztő mellől kisebb áradást jelentenek.

A HONVÉDFŐPARANCSNOK VÉSZTŐN.

Békéscsaba dec. 31. Vésztőről jelentik: Ma reggel Vésztőre érkezett Janki Kocsárd honvédfőparancsnok, aki bejárta az egész elárasztott területet és a legnagyobb megelégedését fejezte ki ugy a katonai mint a polgári hatóságoknak az elvégzett mentési munkájukért.

Az elárasztott házak közül sok összedőlt. Az árvizről filmfelvételeket készitenek és ezeket be fogják mutatni a filmszinházakban az árviz károsultak javára. Ujabb veszélyre nincsen kilátás. A hatóságok emberfeletti munkát végeznek. Egy mérnök már is sulyosan megbetegedett. A katonaság és a polgári munkások vállvetve dolgoznak.

A kormányzó a kabinet iroda utján telefonon érdeklődött a helyzetről.

TOKAJNÁL A TISZA 8 MÉTER MAGAS.

Eger, dec. 31. Tokaj felett az árviz 819 centiméter. Timár felől ma reggel fél 4 órakor a jég megindult. A nagyfalusi kanyarodó alsó részétől a jég elment. A kanyarodó felső részén a jég még áll.

Tiszabábolnáról jelentik, hogy az árvizet főként a jégtorlaszok okozták. Egyelőre veszély nincs, a viz apad. Tiszafüredi jelentések is a viz apadásáról számolnak be.

A MINISZTERELNÖK A FŐVÁROSBAN.

Budapest, dec. 31. Az árviz katasztrófa ügye élénken foglalkoztatja a kormány tagjait. Bethlen István gróf miniszterelnök, akinek az volt a terve, hogy csak szombaton este érkezik vissza Budapestre a radványi vadászatról, mint teljesen beavatott helyen közlik munkatársunkkal, már ma este visszaérkezik a fővárosba. Már holnap uj-év napján részletes jelentést tétet magának az árvizkatasztrófáról és szombaton délelőtt 10 órára összehivatta a minisztertanácsot, a mely ezuttal kizárólag az árviz katasztrófa kapcsán szükséges teendőkkel fog foglalkozni.

Beavatott helyen ugy tudják, hogy a miniszterelnök is élénken helyesli a nemzetgyülés összehivására irányuló akciót.

„Felhivjuk a világ figyelmét a trianoni béke tarthatatlanságára

Budapest, dec. 31. *Scitovszky* Béla házelnök igy nyilatkozott:

A nemzetgyülés összehivásának gondolatát feltétlenül helyeslem, mert hiszen országos érdek, hogy a parlamentben is felhivjuk a világ figyelmét a trianoni békeszerződés tarthatatlanságára, valamint arra, hogy milyen következményekkel járhat az, ha a szomszédos országok lelkiismeretlen módon fogják fel nemzetközi kötelezettségeiket. Természetes, hogy a Ház összeülésének időpontjáról csak Bethlen István gróf miniszterelnök hazaérkezése után történhetik döntés és épen ezért hazaérkezése után nyomban érintkezésbe lépnek vele és előreláthatóan január 4-én vagy 5-én összehivjuk a Házat. Ezen az ülésen másról mint árvizről véleményem szerint nem fog szó esni és az ülés berekesztése után ujból elnapoljuk a nemzetgyülést, amely ezután legközelebbi ülését január 19-én fogja megtartani.

Budapest, dec. 31. A nemzetgyülés összehivására irányuló mozgalom ma már a legkomolyabb stádiumba jutott. Az egységpárti képviselők Almássy László vezetésével egy óra hosszat tanácskoztak Vass József népjóléti miniszterrel a Ház összehivásáról.

FELFÜGGESZTETTÉK A KISJENŐI OLÁH FŐSZOLGABIRÓT.

Kolozsvár, dec. 31. A román belügyminiszter felfüggesztette állásától Péter Viktor kisjenői főszolgabirót, akinek vétkes gondatlansága juttatta az árvizet a magyar alföldre. A főszolgabiró a veszély idején elmenekült. — Vizsgálatot inditottak a kisjenői Körös árviztársulat ellen is.

Borosjenőn az alvégi lakosság elvágta a Körös gátját s igy a felvégi részen sok házat elöntött a viz. A község alig száz főnyi lakossága között véres összeütközés támadt és a verekedésben igen sokan sulyosan megsebesültek, sőt a Körös szennyes hullámai a tegnapi nap folyamán több uszó holttestet vetettek fel, akik a borosjenői gáthare áldozatai. Borosjenőn 52 ház omlott össze, köztük az ipartestület palotája is. Ezenkivül 40 ház rongálódott meg annyira, hogy összeomlásuk bármely pillanatban várható. Viz alá került Borosjenőn a kórház is.

A Sebeskőrös különösen a brádi medencében okozott borzalmas pusztitást. Brád és Riska falvakat oly hirtelen érte a veszedelem, hogy a lakosság puszta életét is alig tudta megmenteni. Az emberek minden élelem nélkül menekültek a hegyekbe és három napot töltöttek el ugy, hogy táplálékot sem vettek magukhoz. Az éhség miatt nagyon sokan sulyosan megbetegedtek. A mikor az árviz kissé elvonult, az éhező emberek megtámadták azokat a boltokat, amelyekben élelmiszerek maradtak. Valóságos éhségzendülések törtek ki, amelyeknek csak ugy tudtak véget vetni, hogy a román hatóság maga vette át a lakosság élelmezését.

A bukaresti magyar követség távirata szerint a kormány intézkedik, hogy a további veszélyt elháritsa.

OLÁH BÜNÖK

Kolozsvár, dec. 31. Hivatalosan megállapitották, hogy Kissjenőnél a gátszakadást a Kissjenői Körösi Ármentesitő Társulat vétkes könnyelmüsége idézte elő. A helyzet ugyanis az, hogy a trianoni határvonal felállitása után a háboru előtt egységes magyar vezetés alatt álló ármentesitő társulatokat külön választották. A nacionalizált román ármentesitő társulatok és a magyar ármentesitők között árvizveszedelem idején az annyira szükséges közvetlen érintkezés csaknem teljesen megszakadt, mert mint ismeretes, a határon keresztül a telefonforgalom hét esztendő óta teljesen szünetel, ami különösen a mélyebben fekvő magyar részek szempontjából ugyszólván katasztrófális. A nemrég nacionalizált kissjenői Körösi Ármentesitő Társulat nagy mulasztásokat követett el, amelyek miatt az aradmegyei prefektus vizsgálatot inditott. Ennek során megállapitották, hogy a társaság, bár a körzetébe tartozó községek magas illetéket fizettek, semmiféle előkészületet sem tettek az áradás megakadályozására. A társulat a régi gátőröket lassanként elbocsátotta és helyettük fiatal suhancokat vett fel, akik a szakszerü gátkezelésben nem voltak jártasak és ezen munkálatokat komolytalanul teljesitették. A társulat

A bankpénz

ma sem olcsó: 2%-ot is elkérnek 1 hóra, ha igénybe akarja venni. Mi azonban hitelezzük Önnek háztartása által szükségelt füszer és csemege árukra a pénzt az által, hogy egy havi hitelt nyujtunk. És nemcsak, hogy kamatot nem számitunk érte, hanem még 4% engedményt is adunk, ha bevásárlási könyvet vált nálunk, amely minden hiteléképes vevőnek rendelkezésére áll.

KONTSEK GÉZA k. r. t.

Főüzlet: Kossuth-u. 15. Telefon: 22.
Fióküzlet: Piac-u. 22—24 Telefon: 1003.

ezenkivül arról sem gondoskodott, hogy a szükséges védelmi eszközök rendelkezésére álljanak. Árvizveszedelem esetén a töltésen állandóan lovas járőröknek kellene cirkálniok, nehogy valaki átvághassa a gátat és ezenkivül a töltésen bizonyos mentő- és munkaszereket kellett volna tartani. Bár az ármentesitő társulat illetékei meghaladták az összes községi és állami adókat, a veszedelem szinhelyén semmiféle szerszámok nem voltak, sem vessző kötegek. A szivattyuk használhatatlanoknak voltak. Az intézkedésre hivatott hatósági személyek is könnyen vették feladatukat. Lázár aradmegyei alispán haladéktalanul felfüggesztette Péter Viktor kissjenői helyettes főszolgabirót, aki a veszedelem perceiben elmenekült és sorsára bizta a rábizott járás lakosságát. Ujmikalak község katasztrófáját az idézte elő, hogy egy vasuti felvigyázó utasitás ellenére nem tömette be a vasuti töltés-áteresztést. Ellene is vizsgálatot inditottak.

ALSÓBORSOD VESZEDELEMBEN

Miskolc, dec. 31. A Tokajnál megrekedt hatalmas viztömeg, amely a tiszai jégtorlaszok olvadása következtében a Tisza középső szakaszára szabadult, veszedelemmel fenyegeti Alsóborsod tiszamenti részét. Minden tavaszi áradásnál megismétlődik az eset, hogy a megáradt viz a középső gátakig nyomul és körülzár egyes községeket. A legtöbb községből ilyenkor ugy tudnak ellenállni az áradásnak, hogy egy méterrel magasabb földtorlaszt emelnek a meglevő gátak fölé. A mostani áradás azonban váratlan időpontban következett be. A mezőcsáti főszolgabiró telefonon jelentést tett a veszedelemről az alispánnak és közölte, hogy a környékbeli községeket árviz fenyegeti. Minden munkabiró embert a gátak védelmére rendeltek ki, kik éjjel-nappal dolgoznak azok megerősitésén. A helyzetet sulyosbitja az a körülmény, hogy veszedelem esetén a községekből nem lehet sem merre sem menekülni. A viz 10 ezer holdnyi területen 5—6 méter magasságban hullámzik és több tiszamenti község körgátjait már körülzárta.

AZ ORSZÁG SZIVE.

Békéscsaba, dec. 31. Az árvizkatasztrófa által sujtottak felsegélyezésére a társadalom minden rétegében nagyszabásu akció indult meg. A Magyar Nemzeti Szövetség január 16-ra tervezett bálja elmarad. — A Szövetség felhivással fordul mindazokhoz, akik a bálban résztvenni szándékoztak, hogy a mulatságra szánt összeget küldjék be az árvizkárosultak részére. A Magyar Nemzeti Szövetség példáját követni fogja a többi bálrendezőség is. Az Aurora Kör a károsultak javára január 5-én nagyszabásu hangversenyt rendez. A bankok, egyesületek és magánosok sorra küldik be pénzbeli vagy természetbeni adományaikat. — A vármegyei gazdasági egyesület tagjai az árviz által sujtott gazdák jószágainak elhelyezését és továbbtartását vállalták magukra.

A GYULAI SZANATÓRIUMBAN NYUGALOM VAN.

Budapest, dec. 31. József királyi herceg szanatórium egyesület közli, hogy az egyesület gyulai szanatóriumát az árvizzel kapcsolatban semmiféle veszély nem fenyegeti. A szanatóriumban a legnagyobb rend és nyugalom van, a betegeket nem szállitották el, ahogy azt egyes lapok közlik, sőt a környékbeli lakosok butoraikkal együtt a szanatórium területére menekültek.

Apponyi Albert nyilatkozata

Budapest, dec. 31. Apponyi Albert gróf a következőket mondotta:

—Éppen most beszéltem az árvizkatasztrófáról, illetőleg a nemzetgyülésnek e tárgyban való összehivásáról Szilágyi Lajos nemzetgyülési képviselővel, aki közölte velem azt az óhaját, hogy a nemzetgyülés ülésén én szólaljak fel. Én természetesen abban az esetben, ha pártkülönbség nélkül minden oldalról megnyilvánul ez az óhajtás, vállalom a felszólalást. Minthogy azonban az árvizkatasztrófa ügyének és a nemzetgyülés ilyen irányu állásfoglalásának sulyos külpolitikai vonatkozásai vannak, nem tartom annyira egyszerünek az ügyet, hogy felszólalásom tartalmáról már is nyilatkozzam. Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy előbb Bethlen István gróf miniszterelnök nyilvánitsa véleményét az árvizkatasztrófa ügyében. Ez a kérdés a kormányt épen külpolitikai vonatkozásánál fogva igen közelről érdekli és igy a nemzetgyülés összehivását, valamint az e tárgyban elmondandó felszólalásomat meg kell előznie a miniszterelnök ur állásfoglalásának. Mindenesetre tehát előbb meg kell beszélnem az ügy összes részletkérdéseit és külpolitikai vonatkozásait a miniszterelnök urral.

MAYER JÁNOS A FŐVÁROSBAN

Budapest, dec. 31. Mayer János földmivelésügyi miniszter, aki bejárta az árvizzel sujtott területeket ma reggel 9 órakor megjelent hivatalában és az egész délelőtt tanácskozást folytatott a katasztrófával kapcsolatban. — A miniszterium egyes osztályainak vezetői megbeszélték a miniszterrel azokat a kérdéseket, amelyekkel segiteni kiván az árvizsujtotta terület inségbe jutott lakosságán. A kormánynak az a szándéka, hogy nemcsak pénzzel siet a károsultak segitségére, hanem vetőmaggal és egyéb segitségekkel is, miután a lakosság elvesztette állatállományának egy részét is. A földmivelésügyi miniszter ma délben ¾ 1 órakor félbeszakitotta tanácskozásait a miniszteriumban és felkereste Bud János pénzügyminisztert. Értesülésünk szerint a pénzügyminiszter és a földmivelésügyi miniszter ma déli tanácskozása a legkedvezőbb eredménnyel végződött, ugy hogy semmi akadálya nincsen annak, hogy a károsultak segélyezésére megfelelő összegek folyósittassanak.

TÖRÖS SÁNDORNÉ VÉSZTŐI TANITÓNŐ LEVELE

Tegnapi számunkban megjelent a békésmegyei árvizről szóló tudósitás ama részébe, mely a vésztői menekülőkről szól, Török Sándor tanitó neve tévedésből került be. *Ő ugyanis csupán családját hozta el ide és rögtön visszament Vésztőre.* Török Sándor maga igy Vésztő legkritikusabb éjszakáját Debrecenben töltötte. Felesége ezzel kapcsolatban levelet irt hozzánk, amelyben a férjére vonatkozó adatok rektifikálását kivánja. Megható levelének befejező része, mely szól a következőkben:

— Van ott sok ezer ember, akik valóban megérdemelnék, hogy nevük, mint hősöké szerepeljen az ujságban, mert ezek éjt-napot eggyé téve halálmegvetéssel birkóztak a rettenetes elemmel, hogy családjukat s községüket megmentsék, de erre azt hiszem, senki sem vágyik, s hálát ad az Istennek, ha hajléka marad.

Debrecen, 1925 december 31.

Tisztelettel

Török Sándorné
áll. tanitónő.

Károly román trónörökös lemondott trónöröklési jogáról

Romániában a közeljövőben kitör a diktatura

Bukarest, december 31. Ferdinánd román király elfogadta Károly román trónörökösnek a trónöröklés jogáról való lemondását. A román király több mint valószinü, kisebb fiát — Miklós román herceget fogja Románia trónörökösévé jelölni. Hogy Károly trónörökös miért mondott le — erről különböző verziók vannak forgalomban. Károly trónörökös egy izben már lemondott, mert a királyi család sehogy sem tudott belenyugodni a trónörökösnek egy román tábornok leányával való házasságába. Mária román királyné nagy rábeszéléssel szét tudta választani ezt a házasságot; fiát Japánba küldte hosszabb tanulmányutra, melynek megtörténte után vette el Károly trónörökös a görög király idősebbik leányát. Mondják, hogy ez a házasság nem volt boldog s hogy a trónörökös most vissza akar térni első frigyéhez. Egy másik verzió szerint a trónörökös összeütközésbe került királyi apjával, aki Bratianunak a hive, viszont Károly trónörökös most már a mérsékeltebb pártokkal rokonszenvez s kárhozatosnak tartja a mostani román kormány erőszakos kisebbségi politikáját. Miklós herceg mindössze 24 éves. Bizonyos bukaresti politikai körök egyidőben azzal a kalandos tervvel foglalkoztak, miszerint Miklós herceget ültetik a megrestaurálandó Oroszország cári trónjára, sőt vérmes reményeikben még Magyarország trónját is neki ajándékozták fellengős terveikben.

Bukarest, december 30. Bukarest közönségét ujból diktatura-hirek nyugtalanitják. Amikor Eckhardt Tibor, a magyarországi antiszemiták vezére nyiltan állást foglalt a diktatura szükségessége mellett, a sajtóban is felmerült az a gondolat, vajjon nincs-e összefüggés a Bukarestben is minduntalan felbukkanó diktatura-hirek és az Eckhardt—Cusa-féle budapesti antiszemita tanácskozások között?

Annyi kétségtelen, hogy ugyanakkor, amikor Budapesten a fajvédők jóvoltából ugyszólván állandóan napirenden szerepel a diktatura kérdése, a bukaresti Cuvantul, a jobboldali ellenzék organuma közli, miszerint az országot az a meglepetés fenyegette, hogy megalakul a generálisok diktatorikus kormánya. Ez a terv csak Preschan tábornok, a volt vezérkari főnök lemondásán hiusult meg, akit miniszterelnökké szemeltek ki. Tekintettel arra, hogy Bratianunak mai liberális kormánya a parlament mostani ciklusának végén le fog mondani, teljesen bizonytalan, hogy a román parlamentárizmus fonák viszonyai között ki fog vagy mi fog Bratianu után következni. Kétségtelen, hogy tiszta parlamentáris kormány Romániában utópiaszámba megy, ugy, hogy a diktaturáról szóló hireknek még a generális-kormány tervének kudarca után is sok a valószinüségük és politikai körökben számolnak is azzal az eshetőséggel, miszerint Romániában a közel jövőben kitör a diktatura. Az azonban, hogy egy ilyen fordulat minő hatással volna a szomszédos államokra, ma még teljesen bizonytalan.

12 uj kuriai 17 uj táblabiró

Budapest, dec 31. A hivatalos lap ujévi száma nagyszámu birói kinevezést közöl. A kormányzó 12 kuriai birót nevezett ki, a budapesti itélőtáblán pedig 17 táblabirót. A vidéki táblákon is történt néhány kinevezés. A magasabb birói állásokra ügyvédek is pályáztak, ezeket a pályázatokat azonban mellőzték és csak birákat léptettek elő.

A Magyarország értesülése szerint a kinevezett itélőtáblai birók között nem szerepel Schadl Ernő budapesti törvényszéki tanácselnök, akinek kinevezéséről tudvalevőleg szintén szó volt.

Nem került egyelőre betöltésre a budapesti táblaelnöki szék sem. Juhász Andornak a kuria elnökévé történt kinevezése óta tudvalevőleg üres a budapesti itélőtábla elnöki széke. Ősz óta Degré Miklós alelnök végzi az elnöki teendőket. Különféle nevek kerültek már konbinációba, ezek azonban mind megdőltek. Jogászkörökben biztosra vették, hogy még ebben az évben megtörténik az uj táblai elnök kinevezése, ez azonban most már elmarad, mert a Magyarország értesülése szerint döntés még nem történt. Degré Miklós elnökjelöltségéről van szó ma is elsősorban, illetékes helyen azonban a mai napig ebben a kérdésben nem döntöttek.

Olcsóbbodtak a szociális szempontból fontos gyógyszerek

Csak a kokain és a luxus-gyógyszerek ára nem esett

A népjóléti miniszter rendeletet adott ki a gyógyszerárak ujabb megállapitásáról. Az uj megállapitásnak fokozott jelentőséget ad az a körülmény, hogy a gyógyszerkereskedelemben már eddig is némi olcsóbbodás mutatkozott, mert teljesen megszünt az a gyógyszerhiány, ami a háborus időkben az import nehézsége miatt érezhető volt. Az olcsóbbodás tehát főleg a külföldi piacokon észlelhető kedvezőbb nyersanyaghelyzet következtében állott be. Átlagban véve 10—15 százalékosnak mondható az árak esése, de vannak olyan gyógyszerfajták is, amelyek immár az eddigi áraknál 20—25 százalékkal olcsóbbak.

Az egyes cikkek közül elsősorban az alkaloidák, különösen morfium és a kodein ára esett, ezzel szemben a kokain jelentősen megdrágult, melynek 3100 koronás árával szemben a rendelet a 10 centigramos dózis árát 4000 koronában állapitja meg. A kokain drágulásánál nagy sullyal esett a latba az a szempont, hogy az illetékesek ezzel is gátat vessenek a kokainizmus egyre veszedelmesebb elhatalmasodása elé.

Az uj rendelet értelmében a használatban levő 432 gyógyszer közül 381 gyógyszernek ára olcsóbbodott meg lényegesen, mig 51-nek az ára a régi maradt. Lényegesen olcsóbbodtak a fájdalomcsillapitók és a köznapi használatban sürübben előforduló gyógyszerek.

A jövő képe a debreceni pénzemberek megitélése szerint

A kibontakozás utja a gazdasági krizisből

Interviu sorozat I.

Az életnek, különösen pedig a gazdasági életnek normális voltát a fogyasztás és termelés közötti arány szabja meg. A közgazdászok ujabban rájöttek arra, hogy a két tényező közül is a fogyasztás a fontosabb, mert az irányitja a termelés mértékét, csökkenti, vagy fokozza azt. E két vezértényezőnek, de általában a gazdasági életnek fokmérője a pénz, a gazdasági élet orvosai a pénzemberek, akik kezüket az ország ütőerén tartják.

Azt mindenki érzi, hogy jóidő óta különféle gazdasági kriziseken esünk keresztül, a kibontakozást azonban csak kevesen és csak a hivatottak látják, sokszor ők is csak annyira, amennyire jövőbe látni következtetések utján logikusan lehet.

Éppen ezért megkérdeztük dr Keller Józsefet, a Magyar Általános Hitelbank fiókjának igazgatóját, hogy milyennek látja a gazdasági élet mai állapotából a jövőt.

— Erre nagyon nehéz válaszolni — hangzott a felelet kérdésünkre, — kitudta volna ezelőtt egy évvel megmondani, hogy ma milyen válságot érünk és milyen krizisen megyünk keresztül. *Ma gazdasági válság van és pedig fogyasztási és ennek folyamataképen termelési válság.* A helyzet természetes következménye az, hogy a termelés igazodván a fogyasztáshoz, mivel a fogyasztóközönség igényeit kénytelen redukálni, a termelés csökken és igy előáll az első válság ezen a téren. A fogyasztási válságot ismét fokozza a termelés hiánya. Ezek a konszolidációnak kisérő jelenségei, amelyeket ma át kell szenvednünk.

— *Hivatkozni lehetne a kereskedelmi és gazdasági válságnak legalaposabb ismerőjére és kritikusára, Wirthre aki azt mondotta, hogy a válság hasonlit egy óriási felhőszakadáshoz, viharhoz, amely fákat szakit ki tövestől, épületeket rombol össze, felkorbácsolja a hullámokat, — de utána megtisztul a levegő.*

— *Ezt mondjuk a jövőre is.* Bizunk, hogy a magán gazdaságokat ért katasztrófák, amelyek a gazdaságialanyok nagyrészét teljesen elgyengitették, *egyuttal megtisztitották a gazdasági életet* és — reméljük — jobb jövőt rejtenek magukban.

— Pénzünknek a multévben beállott stabilizációja és az alacsonyabb kamatláb, valamint a termelésnek a helyes térre való irányitása arra engednek következtetést, — hogy az épitőmunka megindultával a jövő évben egészségesebb gazdasági élet veti meg az alapját. Természetesen biztosat senki sem tudhat.

A pengőre vonatkozólag annyit mondhatok, hogy bár az átmenet nagyon nehézkes lesz és mindenkinek a zsebében helyet foglal az átszámitási tabella, mellyel dolgoznia kell, *végeredményben örvendetes állapotot fog teremteni.* Megszünik a nagy számokkal, a milliókkal és milliárdokkal való számolás és az az érzés, hogy megint a normális élet keretei között vagyunk, felemelő lesz és mindenkinek a vérébe fog átmenni, hogy a pénzügyi viszonyaink teljesen rendezettek.

Ma este zárul a segéd és tanonc munka-kiállitás

Fényes erkölcsi siker -- A kiállitás nagy gyakorlati értéke és tanulságai -- Kik dolgoztak a kiállitás megrendezésén

Az ipartestület vezetőségének nagy ambicióval megrendezett kiállitása és vására a mai napon bezárul. A látogatók ezreinek elismerése, nemkülönben a kiállitók öröme afelett, hogy a kiállitáson részt vettek, bizonyság arra, hogy a kiállitás megrendezése fontos kulturális célt töltött be s biztatást nyujt a közel jövőben rendezendő mesteri kiállitás még impozánsabb érdeklődésére. A vett értesülésünk szerint ugyanis

az uj év nyarán mesteri kiállitást szándékoznak rendezni.

Mesteri kiállitás Debrecenben nagyon régen volt s elérkezet az idő, hogy a mesteri remekek is bemutatásra kerüljenek.

A segéd és tanonc munka kiállitás tulajdonképen csak egy bevezető lépés volt a további kiállitások rendezésére.

Sok és hasznos tanulságot lehetett levonni ez alkalomból, de gyakorlati tapasztalatok birtokába is juttatta az ipartestület vezetőségét ugy, hogy a további kiállitások rendezése körül zavaró momentumok kevésbbé állhatnak elő.

Miután a segéd és tanonc munka kiállitás a mai napon bezárul,

illő, hogy megemlékezzünk azokról a lelkes iparosokról, akik a kiállitás rendezésének nehéz és figyelmet igénylő munkájában kiválóan közreműködtek.

A legteljesebb elismerés illeti Kolinger Ede kiállitási bizottsági elnököt, aki fáradhatatlanul, sok utánajárással dolgozott a siker érdekében. Nagy tevékenységet fejtett ki a tárgyak praktikus elrendezése körül s ügyes beosztásának köszönhető az, hogy a kiállitási tárgyak a helyiségek meglehetősen szük befogadóképessége dacára szépen elhelyezést nyertek. Hüséges segitőtársak voltak Berger József, *Krisch* Károly, *Darvas* Béla, *Nemes* Károly, *Szántó* Zsigmond, *Seres* Sándor, *Titonelli* Miklós, *Király* Imre, *Fitori* Ambrus, *Forgách* István, *Sápi* István, *Soós* András, *Pollák* Ignác, *Kovács* József tagok, akik az ellenőrzésnél s a rend fenntartásánál s a jegy kiadásánál nagy szolgálatot tettek.

Másik nehéz szerepet a kiállitás főjuryje töltötte be s a legnagyobb tárgyilagossággal, részletekre kiterjedő figyelmességgel végezte az elbirálás nehéz munkáját. Mint a jury elnöke: *Sztankay* Béla s mint társelnöke: dr *Radó* Rezső kamarai főtitkár, alelnökei: *Mester* Lajos és *Bessenyei* Gyula a terhes munkát késő estig teljesitették.

Külön kiemeljük *Varjassy* Imre ipartestületi elnököt, aki a legnagyobb odaadással igyekezett a kiállitás nivójának emelésén.

Rendkivüli teljesitmény volt az ipartestület tisztviselőinek a kiállitás szellemi részében teljesitett munkája. A rendes hivatali kötelesség ellátása mellett egy kiállitás százféle követelményeinek a kis számu tisztviselők dicséretreméltóan megfeleltek.

Köszönetet érdemelnek azok az iparosok is, akik alkalmazottaik részvételét elősegitették s bebizonyitották megértő jóakaratukat.

A kiállitás rendezőbizottsága ezuton hivja fel mindazokat, akik kiállitottak, hogy

szombaton feltétlenül vitessék tárgyaikat január hó 2-án, azaz el a kiállitási teremből.

Az elhordás reggel 8 órától este 7 óráig eszközölhető. A fenti idő alatt el nem vitt tárgyakért felelősség a kiállitót terheli.

A KIÁLLITÁS NYERTESEI.

A kiállitáson érmeket nyertek a következők:

Kamarai ezüst érmet:

Szabó Ferenc asztalos, Végh Dániel asztalos, Lovász Lajos lakatos, Harró Károly kőfaragó, Kolozsváry I. csizmadia, Tanner Erzsébet női-szabó, Taskó József cipész, Varjassy János kovács.

Ipartestületi ezüst-érmet:

Váradi Tibor asztalos, Szabó Ferenc asztalos, Fényes L. asztalos, Kovács I. asztalos, Facsar József lakatos, Sóvári József lakatos, Szász István lakatos, Homogács Lajos lakatos, Németi Lajos lakatos, Barakonyi Géza lakatos, Koch László lakatos, Erdei József lakatos, Csernák Pál lakatos, Kovács Lajos lakatos, Nagy Zoltán lakatos, Molnár J. lakatos, Nagyházy J. lakatos, Sajti József kőfaragó, Pipó József csizmadia, Zombor Károly női-szabó, Skultéty S. női-szabó, Szécsi István cipész, Fehérváry J. cipész, Kovács Imre cipész, Kárász Vencel cipész, Nagy Márton szücs, Nagy József szücs, Karlaky Gyula kocsigyártó, Nagy István kocsigyártó, Kohár György kocsigyártó, Kalmár István kocsigyártó, Kovács Gábor kocsigyártó, Ádám Dániel kocsigyártó, Szász Gyula kocsigyártó, Bécsi Károly kerékgyártó, Varjassy Miklós kerékgyártó, Csonka Géza müszerész, Papp János müszerész, Tóth Aladár müszerész, Peti Lajos vendéglői főszakács, V. Szabó Lajos éthordó, Dobruczky Emil fésüs, Reisinger M. női-kalapos, Ujházy Jolán női-kalapos, Mile Erzsébet női-kalapos, Markovits R. női-kalapos, Tar Béla cipőfelsőrészkészitő, Nagy Imre cipőfelsőrészkészitő, Ujlaky L. faszobrász, Tönkö R. faszobrász, Bogya János timár, From Lajos pintér, V. Szabó L. pintér, Hegyi Endre férfi-szabó, Nagy Gyula férfi-szabó, Sulyok Árpád férfi-szabó, Moskovits Hugó férfiszabó, Katona Imre cukrász, Siffer Z. üvegesiszoló, Stefánszki J. üvegesiszoló, ifj. Schneider M. sütő.

Ipartestületi ezüstérmet:

Frisch Andor cimfestő, Kósa Lajos cimfestő, Papp Elek cimfestő, Tulcsik Anna fényképész, Barna István kárpitos, Nussbaum Mihály kárpitos, ifju Weszely Antal bádogos, Bartha S. fémmüves, Tóth Gábor szijgyártó, Varga Sándor szijgyártó, Nemes Károly szijgyártó, Tótli András mézeskalácsos, Csehi F. ékszerész, Altmann S. ékszerész, Katz E. ékszerész, Leiner Z. ékszerész, Kostya Gyula ékszerész, Virágy Gy. kosárfonó, ifju Seres Sándor könyvkötő.

Ipartestületi bronzérmet:

Szeszák Béla asztalos, Szilágyi Sándor asztalos, Marozsán Simon asztalos, Hodák Sándor asztalos, Simon István asztalos, Cserényi Gy. asztalos, Kiss Kálmán asztalos, Kaczolay Antalné fényezőnő, Szabó Ferenc asztalos, Kovács Gy. asztalos, Husi József lakatos, Lazányi Antal lakatos, Törő Sándor lakatos, Tisza Kálmán lakatos, Suba Ferenc lakatos, Erdei József lakatos, Tanner Ignác lakatos, Bana József lakatos, Mátyás Lajos lakatos, Balogh Antal lakatos, Kovács Sándor lakatos, Morvai Viktor lakatos, Szabó József lakatos, Molnár Jenő lakatos, Nagy Kálmán lakatos, Csuka Lajos lakatos, Törő F. lakatos, Csákó Mihály mérlegkészitő, Petrohai S. kőfaragó, Sükkös Károly kőfaragó, Engelbracht L. kőfaragó, Bartonek A. kőfaragó, Jankai Imre csizmadia, Berger Magda női-szabó, Kovács Ilona női-szabó, Horváth Gizella női-szabó, Fülöp Sándor női-szabó, Juhász L. női-szabó, Sélyei Anna női-szabó, V. Szabó E. női-szabó, Nagy Róza női-szabó, Pajtás István cipész, Farkas Kálmán cipész, Koller Károly cipész, Bakonyi I. cipész, Szilágyi A. cipész, Balázsek János cipész, Juridesz S. cipész, Illés Sándor szücs, Gönczi László szücs, Tenkei Béla kocsigyártó, Tenkei János kocsigyártó, Vadon Imre kocsigyártó, Tomek József kocsigyártó, Gellért L. kocsigyártó, Veiczi Miklós kocsigyártó, Bali József kerékgyártó, Ujvárosi József müszerész, Tóth Antal kovács, Tóth Mihály kovács, Szénási Béla müszerész, M. Nagy Ferenc kalapos, M. Nagy Mihály kalapos, Csáki István kalapos, Bánki Zsuzsánna kalapos, Kovács Erzsébet kalapos Tötös Eszter kalapos, Nagy Eszter kalapos, Ferenczi József cipőfelsőrészkészitő, Lusztig Andor cipőfelsőrészkészitő, Silberer József cipőfelsőrészkészitő, Papp Margit cipőfelsőrészkészitő, Tar Imre cipőfelsőrészkészitő, Halász Béla cipőfelsőrészkészitő, Stern Károly cipőfelsőrészkészitő, Kovács Imre cipőfelsőrészkészitő, Csongrádi I. esztergályos, Tóth Ferenc kaptafakészitő, Safranka G. timár, Kovács Lajos timár, Varga Géza pintér, Brovácz István pintér, Bialek Gyula pintér, Batta János borbély, Klein Lajos férfi-szabó, Cseke Lajos férfi-szabó, Erdős János férfi-szabó, Nagy L. férfiszabó, Varga Lajos férfi-szabó, Szuhászky Pál férfi-szabó, Osváth Lajos szerelő, Weisz Gyula szerelő, Szabó Imre képkeretező, Király Imre pék, Tóth Gyula pék, Gebei Sándor cimfestő, Hóra Zoltán cimfestő, Édelmann Jenő cimfestő, Matusch Géza cimfestő, Virág János mázoló, Csukás Dezső reszelővágó, Taraszovits Zoltán reszelővágó, Csukás Lajos reszelővágó, Bucskó Gyula reszelővágó, Tunyogi György reszelővágó, Varga István kárpitos, Pocsai András vasöntő, Bucsai József bádogos, Kopperdák Béla borbély, Farkas A. hangszerkészitő, Bartha Géza fogmüves, Lelesz Imre kötszerész, Molnár Gyula szijgyártó, Sebián Ferenc szijgyártó, Lukács András szijgyártó, Lukács János szijgyártó, Grosz Ferenc ékszerész, Fajta Imre kosárfonó, Erdei Ilona paplanos, Biró Edit paplanos.

*

Azoknak a névsorát, kik elismerő oklevelet vagy szorgalmi oklevelet nyertek, lapunk vasárnapi számában közöljük.

Rádió

Eredeti Western rádió készüléket elad és szerel kedvező fizetési feltételek mellett jutányos árban

Fanta Ernő

Villamossági Vállalat Debrecen, Simonffy u. 7. Telefon 10-10.

Windischgraetz herceg komornyikja Marsovszkyék budapesti büntársa?

Kovács Gáspár vallomása alapján egy egész bőrönd iratot foglaltak le

Budapest, dec. 31. A rendőrség saját nyomozásai során és a külföldről kapott adatok alapján teljesen megkonstruálta a képét annak a nagyszabásu bünügynek, a mely most a közvéleményt foglalkoztatja és megállapitotta, hogy kik azok, akik Marsovszkyékkal összeköttetésben voltak Budapesten.

A tegnapi nap folyamán az első tárgyi bizonyiték, mint ismeretes, az volt, hogy a rendőrség megtalálta azokat a ruhákat, amelyeket Marsovszkyék egyik büntársa „a titokzatos negyedik" a Király-utcai Árvai és Eisler-cégnél vásárolt és annak ellenében elhelyezte a hamis ezerfrankost.

A főkapitányságon már tegnap este kiadták az utasitást, hogy a város minden pontjában megfigyelést kell tartani. Keresni kell a titokzatos negyediket, akinek az igazi neve Kovács Gáspár, aki negyven év körüli férfi, urasági inas volt. Ez az ember, akit Sárospatakon és Sátoraljaujhelyen is kerestek a detektivek. — A Szathmáry detektivcsoport két tagja elfogta és bekisérte a főkapitányságra Kovács Gáspárt.

Kovács Gáspár beismerte, hogy november 18-án délután öt óra tájban megjelent az Árvai és Eisler cégnél, ahol egy női ruhát és kabátot vásárolt, ezerfrankossal fizetett — azonban azt állitja, hogy nem tudta, hogy az ezerfrankos hamis. Általában minden közelebbi felvilágositást megtagad a hamisitásra és Marsovszkyval való kapcsolatára vonatkozólag. A bizonyitékok súlya alatt annyit kénytelen volt beismerni, hogy a Budapesten elhelyezett egy darab ezerfrankost ő adta ki már a mult hónapban.

A kora délutáni órákban az őrizetbe vett Kovács Gáspárt a rendőrség által produkált és a francia rendőrtisztviselők által előmutatott bizonyitékok alapján legalább részleges vallomásra birták s ennek alapján azonnal detektiveket küldtek ki. A detektivek nemsokkal később egy egész bőröndre való különböző irattal tértek vissza a főkapitányságra. — Ezután hozzáláttak az iratok áttanulmányozásához és a szakértői vélemény elkészitéséhez.

A lefoglalt iratok meglehetősen nagymennyiségüek és a jelek szerint döntő fontosságuak a nyomozásban, mert az irásszakértő megszakitás nélkül végzi munkáját és a további intézkedéseket a szakértői véleménytől teszik függővé.

A francia kiküldöttek már reggel kilenc óra óta megszakitás nélkül a főkapitányság épületében tartózkodnak és olyan adatokat bocsátanak Kovács Gáspár őrizetbevételével kapcsolatban a főkapitányság rendelkezésére, amelyek nagyon megkönnyitik a rendőrség munkáját és elősegitik azt, hogy a magyar hatóságok mielőbb végleges eredményt tudjanak elérni.

A TÁVIRAT

Marsovszkyék elfogatásuk előtt táviratot kaptak Budapestről, amelynek ismeretes szövege a következő:

— *Az üzleti ügyek rosszul állanak. Azonnal térjenek haza.*

Mikor a budapesti rendőrség tudomást szerzett arról, hogy Marsovszkyék egy ilyen tartalmu táviratot kaptak Hágába, azonnal érintkezésbe léptek a főpostával és kérték, hogy a Hágába küldött távirat feladó blankettáját keritsék elő.

A főpostán hozzá is fogtak ehez a munkához és az azóta összegyült hatalmas iratcsomó között sikerült tegnap estére megtalálni a keresett távirati blankettát, amelynek a szövege tényleg egyezett a hágai jelentésekben adott szöveggel.

A táviratokon a feladó nevét és lakáscimét is közölni kell. A most előkeritett távirati blankettán is ott van a feladó neve:

Erdős Jenő, Nagyfuvaros u. 7.

Amikor a főkapitányság a távirat-feladóblankettát megkapta, azonnal detektivek mentek a Nagy fuvaros ucca 7. sz. alá, hogy megállapitsák Erdős Jenő kilétét. Az következett azonban be amire előre számitottak, kiderült, hogy a Nagy fuvaros ucca 7. sz. alatt ilyen nevü lakó sohasem volt és igy kétségtelenné vált, hogy Marsovszkyéknak egy Budapesten bujkáló büntársa hamis név alatt küldte a figyelmeztető táviratot a hágai magyaroknak.

A délutáni órákban még az eddiginél is nagyobb apparátussal indult meg a nyomozás. A bünügyi osztály vezetőjénél folytatott megbeszélések eredményeképpen ujabb detektiveket küldenek szét a városba, a szélrózsa minden irányába. Minden jel amellett szól, hogy a legrövidebb idő belül messzemenő lépéseket tehet a rendőrség.

Budapest, dec. 31. A pénzhamisitás ügyében letartóztatott Kovács Gáspárról megállapitást nyert, hogy nevezett Windischgrätz Lajos herceg komornyikja. mire a nyomozó hatóság ma délután kihallgatta Windisgrätz herceget, aki a kihallgatás folyamán kijelentette, hogy semmit sem tud az ügyről. Tekintettel arra, hogy komornyikjáról van szó, kérte a herceg, hogy a nyomozó hatóság nála házkutatást tartson. A házkutatást a nyomozó hatóság foganatositotta, mely azonban eredménytelenül végződött

Az olaszliszkai csodarabbi felesége meglátogatta fiait a debreceni fogházban

Megható jelenetek az anya és fiai között

Friedländer Hermanné, az olaszliszkai csodarabbi felesége tegnap Debrecenbe érkezett, hogy a fogházban lévő fiait meglátogassa. — Ugy a csodarabbi, mint a felesége mostanáig betegek voltak, a nagy izgalmak ágybadöntötték őket; az asszony már jól van, de a rabbi még mindig gyengélkedik.

A fogházban megható jelenetek játszódtak le. Az anya és fiai percekig átölelve tartották egymást és zokogtak. Azután az anya intelmekkel látta el fiait. Biztatta Chaimot, hogy kiderül ártatlansága, Salamont pedig figyelmeztette, hogy imádkozással könnyitsen sulyos bünein, igy majd megsegiti az Isten.

A fiuk igyekeztek anyjukat megnyugtatni. Ezek után elbucsuztak egymástól és Friedlännderné vissza utazott Olaszliszkára.

Itt emlitjük meg, hogy a nagyszabásu pénzhamisitási bünperben a vádirat most készült el. A vádirat nyilvánosságra bocsátása elé, amely első hü tükrét fogja adni a bünügynek és amely egy váratlan meglepetést is fog hozni, nagy érdeklődéssel tekint a nagyközönség.

7 és fél milliárd utca burkolatozásra

Megirta a Debrecen annak idején, hogy dr Magoss György polgármester az utcák burkolatozására 15 milliárd koronát akar a jövő évben forditani, ha azonban kedvező hiteiajánlatot kap, akkor még többet. A csütörtöki tanácsülés foglalkozott a burkolatozási programmal és ez alkalommal Ary Lajos főszámvevő bejelentette, hogy csak 7 és fél milliárdot állitott be a jövő évi költségvetésbe.

Dr Magoss György polgármester erre kijelentette, hogy a burkolatozási programmba felvett munkákat és javitásokat okvetlen el kell végezni, erre mindenképen fedezetet is kell találni.

Természetesen a főszámvevő által felvett 7 és fél milliárdból tulajdonképen csak 2 és háromnegyed milliárd terheli a házipénztárt, mert a munkálatok költségeinek felét a háztulajdonosok téritik meg.

A tanács a program keresztülvitelét ugy tartja lehetségesnek, hogy a háztulajdonosokra eső összeget, — amely 2 év alatt fizetendő meg, — kölcsön alakjában felveszi és ennek a kamatait szintén a háztulajdonosnak kell megfizetni.

A városhoz érkezett már olyan ajánlat vállalkozók részéről, amely néhány évre hitelezi a burkolatozás anyagát és a munkáért készpénzfizetést nem kiván.

A Timár-utcai háztulajdonosok az utca sürgős burkolatozását kérik

Az utca-burkolatozási program felől véglegesen a január 10-ig összehivandó rendkivüli közgyülés dönt. A tanács reméli, hogy a teljes program végrehajtására a teljes fedezetet megtalálja.

A Timár utcai háztulajdonosok fel ajánlották a városnak, hogy a felnél több költséget is hajlandók vi selni, csak azt kérik, hogy a város 1926. év folyamán burkoltassa be a utcát. A Timár-utca ugyanis a jövő évi programba nem volt felvéve; éppen ez igazolja legjobban dr Magoss György polgármester álláspontját miszerint igenis sürgős és végrehajtandó az utcák nagyobb részének a burkolása, mert hiszen még a programba fel nem vett utcák is kérik a burkolást és azért még áldozatot is hajlandók hozni.

Leirer Lőrinc sajtópörei

Budapest, december 31. A biróság ma tárgyalta Leirer Lőrinc két sajtóperét Király Pál és Dobay Tibor hirlapirók ellen. A vádlottak kijelentették, hogy elégtételadásra hajlandók. Leirer jogi képviselője kijelentette hogy Leirer Lőrinc anyagi kártéritésre is igényt tart. A kártéritésre vonatkozó ügyet a polgári birósághoz tették át.

Magyarfajta tenyészbikák

Az állatállomány képezte már a multban is nemzeti vagyonunknak jelentékeny és tekintélyes részét. Különös fontossággal bir a mai Csonka-Magyarországon, amikor a növénytermelési eredményekben felfokozása korlátozva van a terület időjárás és a talajviszonyok által. Nyilvánvaló, hogy nekünk állattenyésztésünk kifejlesztésével van leginkább gazdáinknak fokozotabb jövedelmet elérhetővé tenni, ezt az igazságot különben a nálunk járt külföldi szakemberek is észrevették és megállapitották. Bővebb indokolást nem kiván, hogy állatállományunkban levő nemzeti tőke és termelés megérdemli a fokozottabb gondoskodást s hogy minden e téren kifetett munka és tevékenység Csonka-Hazánk erőforrásainak szaporitását és megerősödését jelenti.

Ezen oknál fogva különös figyelmet érdemel a „Debrecen—Hortobágyi magyar tenyész-bikatelep legeltetési társulat" munkálkodása. E gazdaintézmény felismerve a kiváló állatállományában rejlő nemzeti erőt a magyarfajta szarvasmarha tenyészszinvonalának felfokozását tüzte ki céljául. Csonka-Hazánknak még igen sok olyan vidéke van, ahol a magyarfajta tenyésztése igen indokolt és jövedelmező. Hortobágy különben is a nagy magyarfajta kitenyésztése szempontjából tipikus jelentőségü és az itten tenyésztett állatok a tovább tenyésztésre már ezen oknál fogva is igen alkalmas. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara ezuton is kiválképen felhivja a gazdaközönség figyelmét, hogy az apaállataik beszerzése előtt tekintsék meg ezen telepet, ahol 126 darab bikaállományból most 60 darab, 3 éves tenyészbika kerül eladás alá.

Érdeklődők forduljanak esetleges tájékoztatásért közvetlenül a Debreceni Városi Gazdasági Egyesület Debrecen, Piac-utca 61. cimén a bikatelep vezetőségéhez. A telep Nagyhortobágy állomástól 1 óra távolságra van. Nagyhortobágy vasut állomás mellett levő csárdában szállás és fuvar is kapható. A telepen mind teljesen ridegen tartott állatok vannak, amelyeknek ellenálló és takarmányértékesitő képességük igen kiváló, tisztavérü, kiváló tenyészállatok.

50 kislányt rontott meg egy tanitó

Budapest, december 31. Fonyódon Nagy Béla tanitó 50 kis leányt megrontott. Két éven át folytatta zavartalanul a liliomtiprást. Agyonverés sel fenyegette a leányokat, ha elárulják. A meglincselés elől a csendőrök Kaporvárra szállitották az elvmült fiatalembert.

A debreceni törvényszék 1926. évi uj ügybeosztása

Most bocsátotta ki a debreceni kir. törvényszék ügybeosztását az 1926. évre. A beosztásban változás alig van, — a törvényszéken a birák beosztása jövőre is olyan lesz, mint ez évben volt.

A három büntetőtanács 1926-ban ugyanazon tagokból fog állani, — mint eddig. Dr. *Koháry* József tanácsának tagjai dr. Jankovich Jenő és dr. Tokay Gyula. Dr. *Lakatos* Jábor tanácsának tagjai Harsányi Géza és dr. Tóth János, mig dr. *Serly* Jenő táblabiró tanácsának dr. Cs. Sebestyén György és Trásy András a tagjai.

Az első tanács hétfőn és szerdán a második csütörtökön és szombaton, a harmadik kedden és pénteken tartja tárgyalásait a II. számu teremben.

A *polgári felebbviteli peres és nem peres ügyeket* két tanács tárgyálja. Az egyiknek elnöke Teleggy K. Andor, helyettes elnöke dr. Balogh Béla, tagjai dr. Balogh Béla, Kató Sándor, dr. Májerszky Jenő. Tárgyalási napok kedd, csütörtök, szombat. III. számu teremben.

A *második polgári tanácsnak* elnöke Almássy László, helyettes elnöke Rézler Ervin, tagjai Rézler Ervin, dr. Papolczy Gyula, vitéz dr. Kovách Elemér, dr. Buduai Sándor. Tárgyalási napok hétfőn, szerda, csütörtök. IV. számu teremben.

Polgári egyes birák: Sinay Károly, Szép László, dr. Bata Imre (közpolgári ügyekben) dr. Medgyesy Károly és dr. Buday Sándor.

A *vádtanács elnöke* dr. Kesserü Lajos törvényszéki elnök, tagok: Jeney Sándor és Fülöp Károly.

A *rögtönitélő bíróság elnöke* dr. Kesserü Lajos, tagok: Ivanesuk László, Rézler Ervin és Trásy András.

A *fegyelmi bizottság elnöke* dr. Kesserü Lajos, tagjai a teljes tanácsülésben kisorsolandó birák.

Büntető egyes birák: Jeney Sándor és Fülöp Károly.

Fiatalkoruak birája Ivanesuk László.

Vizsgálóbiró: Preineszberger Jenő, helyettese dr. Tóth János, vizsgálóbirósegéd dr. Takó Ferenc.

Jövedéki kihágási ügyek birája: Jeney Sándor.

Birtokrendezési és hitbizományi ügyek birája Kókay Lajos, helyettese vitéz dr. Kovách Elemér.

Földbirtokrendező biró: Kókay Lajos.

Haszonbéri ügyek birája: Sinay Károly.

Cégügyi biró: dr. Bata Imre.

Csőd és kényszeregyezségi ügyek birái: Szép László és Bata Imre.

A Csokonay szinházban már a pénztárnál ez a felirás fogad:

„A mai eőadásra minden jegy elkelt!"

Bent zsufolásig vannak a széksorok, a páholyok. A közönség minden egyes számon pompásan szórakozott.

A Kereskedelmi Csarnokban a kör tagjai rendeztek fényes Szilveszter-estét. Éjfél előtt mükedvelők rendeztek kitünő müsort; utána tánc volt reggelig. A jelenlevő előkelő közönség nagyszerüen mulatott.

Sikerült Szilveszter-estélyt rendezett a Katholikus Otthon, a Munkás Otthon és a MÁV vagongyár.

A DKASE is rendezett Szilveszter estélyt a Royal szálló dísztermében. Sajnos, ez az estély sem igen sikerült anyagilag ugy, mint más évek nagysikerü Szilveszter-estjei. — A DKASE estélyén közremüködtek Tamás Benő, Szömörkényi Franciska és Szilágyi Marcsa, a Csokonai szinház müvészei, valamint több mükedvelő. Müsor után jux bazár, majd tánc volt. Az estály jó rendezéséért az agilis egyesület sport fiait illeti a legteljesebb elismerés.

Hol lesz az embervásár?

Rend a mezőgazdasági cselédközvetités terén

Debrecen város utóbbi rendes közgyülésén Ekly József bizottsági tag szóvá tette azokat a türhetetlen állapotokat, melyek a hatósági munka közvetitő körül a cseléd-fogadások alkalmával uralkodnak. Dr Magoss György polgármester akkor azt a kijelentést tette, hogy a szóvá tett anomáliákat meg fogja szüntetni.

Az intézkedések megtételét a csütörtöki tanácsülés el is határozta. — Ugy döntöttek, hogy *január elsején a mezőgazdasági cselédeket és munkásokat nem a hatósági közvetitő udvarán, hanem a Miklós utca végén fogadják meg. Az ugynevezett embervásárt is ezentul minden elsején és 15-én itt tartják, a többi napokon azonban a régi helyen, a Széchenyi utca 3. szám alatt.*

Ekly József intervenciójára a tanács ugy határozott, hogy a Széchenyi-utca 3. szám alatti hatósági munkaközvetitő udvarát, mely oly sáros, hogy ott az emberek meg nem állhatnak, salakkal, ha szükséges homokkal befödeti, hogy elsején a cselédfogadás semmi zavart ne szenvedjen. Már csütörtök délután Borsos József tanácsos, a müszaki ügyosztály vezetője intézkedett, hogy salakot hordjanak és az udvart befödjék. Dr Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok megjegyezte, hogy végleges megoldás az lehetne, ha a népjóléti hivatala DMKE-be menne és azt a nagy udvart is fel lehetne használni.

Kalenda Lórántot kinevezték a müszaki ügyosztály vezetőjévé

Kalenda Lóránt müszaki tanácsost Pécs városába, a müszaki ügyosztály élére hivták meg. Fischer, — Baranyamegye főispánja, — irt át abben az ügyben, hogy Kalendát müszaki főtanácsossá nevezték ki és kéri, hogy a müszaki ügyosztály vezetését minél előbb vegye át.

Kalenda távozásával az utügyi mérnöki állás üresedik meg, melynek betöltésére rövidesen sor kerül.

Kalenda Lóránt több, mint egy évtizeddel ezelőtt az üzletvezetőségtől jött a városhoz és igen hasznos tevékenységet fejtett ki. A debreceni utburkolási munkálatok, az uszoda épitése és több értékes alkotás, az ő nevéhez füződnek.

Szilveszteri mulatságok

Tehát egy évvel ismét öregebb lett a világ, az ilyesmit pedig meg szokás ünnepelni, bor mellett, cigányzene mellett, jókedvüen. Igy csinálták ezt őseink és igy fogják csinálni utódaink is.

Hej, régi jó szilveszteri éjszakák, hová tüntetek?... — sóhajtott fel a költő. És joggal, mert a régi jó szilveszteri éjszakák eltüntek a régi jó világgal.

Debrecen is megünnepelte a Szilveszter éjszakát egy jobb jövendő reményében.

A különböző debreceni Szilveszter-estélyekről az alábbiakat jelentik tudósitóink:

A Bika szálló dísztermében szép és nivós Szilveszter-estély volt. Ez az estély a fekete barakkok nyomorgóinak felsegélyezésére rendeződött. A magas szinvonalu müsort Nőth Antal főkarnagy vezetése alatt a katonazenekar nyitánya vezette be. — Utána Forray karnagy vezényletével a Városi Dalegylet énekelt s most került előadásra P. Nagy Zoltán százszor szép dala. Ugy a dalnak, mint a Dalegyletnek nagy sikere volt. Ezután Bay Erzsike brilliáns zongora-száma következett. A közönség Bay Erzsikét meleg szeretettel fogadta. Ezután a zongoraszám után Szabó Gyula, a Csokonai szinház egykor oly népszerü tagja egy pár jelenetet adott elő. Tapsviharral kisérte minden szavát. Timár [illegible] ezután elénekelte Szathmáry István karnagynak egy müdalát. A kivételes tehetségü müvésznőt zajos tapsviharral fogadta mindig hálás közönsége. Tamás Benő Chaplin tánca a nézőtéren frenetikus tetszést keltett. Szömörkényi Franciska, a Csokonai szinház tagja müdalokat énekelt. Szathmáry karmester stilusosan kisérte. Ezután Nikitin és Saltanova, a Csokonai szinháznak két nagyhirü táncosa táncolt, majd a müsort Gyarmaty Ica groteszk tánc száma zárta be. Müsor után tánc következett. Az estély — sajnos — nem hozta meg a hozzáfüzött eredményt, mert a nagy terem ugyszólván kongott, pedig az estély müsora ragyogóan nivós volt. Hiába! Ma a Szilveszter sem olyan, mint régen. A pénztelenség jellemezte az idei Szilveszter-estélyt.

A mult évben a debreceni törvényszéken közel kétszázan kértek kényszeregyezségei

A nehéz pénzügyi helyzet már a gazdákat is kényszeregyezségi eljárásra kényszeriti -- Sok a csődeljárás is

A szomoru gazdasági viszonyoknak, a szanálás következtében előállott nehéz helyzetnek hü képét adja a lefolyt év kényszeregyezségeinek listája. Nemcsak a fővárosi, de a vidéki lapoknak is ugyszólván állandó rovataként szerepeltek a kényszeregyezségek, amelyek közül nem egy a szenzáció erejével hatott.

A debreceni kir. törvényszékhez az 1925. évben összesen 191 kényszeregyezséget jelentettek be. Az év utolóelőtti napján négy bejelentés történt. Mindenesetre megnyugtatólag hat, hogy országos viszonylatban a debreceni kényszeregyezségek közül egyik sem jelentékenyebb és a 191-es szám is kicsi a többi városokhoz viszonyitva. Ez a tény világosan illusztrálja, hogy a debreczeni kereskedővilág még aránylag jó helyzetben van a vidék felett.

Szembetünő érdekessége az ez évi kényszeregyezségeknek, hogy mig eddig csak a kereskedők kértek kényszeregyezséget, addig most már a gazdákat is a nehéz viszonyok rákényszeritik erre a lépésre. Volt rá eset, hogy pár holdas törpe gazdák is erre fanyalodtak.

Mindazonáltal a kényszeregyezségek terén a kereskedők dominálnak; ez utóbbiak e tekintetben körülbelül ugy aránylanak a gazdákhoz, mint *10 az 1-hez.* Megtörtént, *hogy több kereskedőn az egyszeri egyezség nem használt és ezért még egyszer megkérték maguk ellen az eljárás megindítását.*

Másik érdekes jelenség, hogy az utóbbi évek alatt szünetelő csődeljárások, most ujból gyakoriak lettek. *Sok kereskedő, dacára a lefolytatott kényszeregyezségi eljárásnak nem tudott a nehéz helyzettel megbirkózni és csődbe került.*

Reméljük azonban, — hogy az 1926-os év jobb világot derit a kereskedőkre és a viszonyok konszolidációjával párhuzamosan, lassankint csökkenni fognak a kényszeregyezségek is.

Operaelőadás Debrecenben

Mint értesülünk Kardoss Géza igazgató tárgyalásokat folytat a Magyar Müvészek Szövetségével, — egy operai együttes vendégszereplése iránt. Az együttes csupa elsőrendü tagokból áll. (Vencell Béla örökös tag, Goda Gizella, Szügyi stb.) Két oly operát adnának elő, melyhez nem kell kórus: Verdi Szevillai borbélyát és Mozart Szöktetés a szerájból. Debrecennek oly jelentős zeneértő publikuma van, hogyha már a debreceni szinház hires opera tradicióiért nem, ennek a közönségnek kedvéért érdemes operaelőadásokat tartani s igy mindenképpen örömmel üdvözöljük Kardoss Géza kezdeményezését.

Csanak József K. Rt.
fűszer és csemege kereskedése
Piac ucca 51. Telefon: 70,

Erdekes adatok a debreceni anyakönyvi hivatal mult évéből

Erősen csökkent a halálozások száma -- Több fiu született m nt leány -- 957 pár kötött házasságot

Az 1925. évet a debreceni anyakönyvi hivatal is lezárta a tegnapi nappal. Ez alkalommal felkerestem dr *Tolnay* Elemér anyakönyvvezető, hivatalfőnököt, aki igen nagy ügybuzgalommal, jólelküséggel és szakértelemmel tölti be ezt a tisztet. Kérdésemre előadta, hogy az 1925. évben keresztelési, házassági és halálozási anyakönyvi kivonatokból 200,000.000 korona folyt be, ami igen szép eredmény, ha tekintetbe vesszük, hogy alig egy pár ember dolgozik ebben a hivatalban, akik bizony elég terhes munkát végeznek, mig azt az összeget 33.000 koronájával összehozzák.

Ezután dr *Tiszay* Kálmán anyakönyvvezető helyettest kerestem fel, aki a születéseket tartja nyilván és kérésemre elmodotta, hogy az elmult 1925. évben 45-tel több fiu született, mint leány. Az 1924. évi 2826 születéssel szemben az 1925-ik évben 160-al nagyobb a születések száma, ebben csak az a szomoru, hogy több mint 19% a törvénytelen gyermek,

Hütter Keresztély, aki a házassági anyakönyveket vezeti, előadja hogy az *1925. évben 957 házasságot kötöttek.* Ebből tiszta református 474, ág. ev. 12, róm. kath. 54, gör. kath. 8, izr. 93, vegyes házasság volt 326. Az 1924. évi 835 házasságkötéshez viszonyitva 1925. évben 122 házassággal több köttetett.

•

Medgyesy Gyula halálozási anyakönyvrovatvezető előadja, hogy *a mult évben 2480 halálozást* jelentettek be, amelyből körülbelül *480 hősi halottak holttányilvánitása,*; igy a mult évi haláozások tulajdonképeni száma 2000 *az 1924. évi 2467-tel szemben. Tehát a halálozások száma hatalmasan csökkent. egész 467-tel.*

•

A fenti kimutatásból látszik, hogy tényleges javulás állott be minden ügyosztálynál és a természetes szaporodás *986 volt az 1925-ik évben.*

Kétfejü leánygyermek született

Csoda Szeged környékén

Szegedről jelentik: Annyi fejetlen ember jár közöttünk, hogy a természettől nem lehet rossz néven venni, ha megjátszotta magát s egy kétfejü gyerekkel lepi meg a világot.

Gyémánt Kálmán kapás Knappe Jánosnak, a Bohn-féle vendéglő tulajdonossának domaszéki tanyáján, őt ajándékozta meg a felesége ezzel a kis szörnyszülöttel. A leánygyermek most három hetes, de megcáfol minden orvosi tudományt, — amely grammokra tudja, — hogy mint gyarapszik sulyban a gyerek. Ez biz apró és csenevész még mindig, nem életre való. A feje is pici, alig nagyobb egy szokásos véralmánál.

Hátul aztán *a nyult agyból kidomborodik egy másik fej, kétszer akkora, mint a rendes, de kocsonyásan puha.*

Egész tisztán észrevehető, hogy az is fejnek indult, de abbamaradt és nem fejlődhetett ki. Az igazi fej homloka is csapott, sok lenne az abnormitás, de a pótkoponya egyenest a holdra emlékeztet. Van szeme, de szemhéja lehunyt, leragadt. Megvan az orr, a száj vonala, — ezek is elmosódottak.

Érdekes, hogy a kis torz a hatodik gyereke Gyémántéknak, a többi mind apró korában halt meg, de *volt már köztük egy olyan is, amelyik a mostanira hasonlitott, annak is ilyen kettős volt a feje.*

A tanyán természetesen óriási szenzáció a Gyémánt-leány, aki világhirességlesz, ha életben marad. Járnak a csodájára és vannak bölcsek, akik szentül hiszik, hogy — azért van ilyen furcsa időjárás, — mert az a leánygyermek hozta magával téli fagyra a tavaszi olvadást. A szkeptikus ember ellenben azt mondja:

— Isten mentse meg a világot attól, hogy két koponyát adjon a nőnek, hiszen sokszor az egyetlennel se tudunk boldogulni.

Trianoni esküvő

Mikor a násznép egy héttel az esküvő előtt eszi meg a lakodalmi ebédet

A mai állapotokra jellemző esküvő történt meg a mult napokban Biharkeresztesen. Az eset — melynek legfőbb érdekessége az, hogy a násznép az esküvő előtt egy héttel fogyasztotta el a lakodalmi ebédet — a következő:

Béles József fiatal gazda régen udvarolt egy Szentjánosba való szép, fiatal leányzónak. Ez év tavaszán megtörtént az eljegyzés és ugyanakkor az esküvő napját is kitüzték december közepére.

Hosszu és nehéz várakozás után végre eljött a várva-várt nap. Az esküvő magyar területen: Biharkeresztesen, a vőlegény házánál volt végbemenendő, ahol is már hetekkel azelőtt sütöttek, főztek. Az örömanya kiakart magáért tenni; tyukot, kappant vágott, a legrégibb boroshordót üttette csapra és az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy *a vőlegény vezetékneve is szerepelt a menün, még pedig turóval töltve!*

Elérkezett a nagy pillanat: a hatalmas, két faluból összeverődött násznép, élén a jegyespárral, megindult az anyakönyvvezető elé. Itt azonban borzasztó meglepetés érte őket. *Kiderült, hogy a rendes okiratokon kivül még belügyminiszteri engedély is kell a házasság megkötéséhez, mert a menyasszony idegen állampolgár. Erről a jegyesek semmit sem tudtak és igy az engedély természetesen hiányzott.*

A pap már várta őket a templomban, de hiába várta. A násznemenet szomoru hangulatban tért vissza a vőlegény házához. De itt meg a fényes ebéd várta őket. Mit csináltak volna? Csak nem hagyhatják kárbamenni a sok jó falatot? *Bizony nekiültek az asztalnak és jó étvággyal, de rossz kedvvel elköltötték az ebédet.*

A levertség azonban nem tartott soká. A jó, erős bor meghozta a jókedvet és a végén, mikor Kacsari bandája rázenditett a ‚Gémdarura' bizony táncba kezdett a násznép. *De táncra perdült a menyasszony is és eljárta a menyasszony-táncot, amely ezegyszer igazán menyasszony-tánc volt.*

De minden jó, ha jó a vége! A vőlegény az elmaradt esküvő után azonnal Budapestre utazott, ahol hamarosan kijárta a belügyminiszteri engedélyt. És egy hét mulva lakodalmas nép nélkül ugyan, de annál boldogabban borult egymás karjaiba a most már tényleg férj és feleség.

(nyil.)

Allandóan érkeznek Amerikából a szeretetadományok

Az Amerikába szakadt magyarok mindig tanujelét adták véreikhez való ragaszkodásuknak. A háboru után egymásután érkeztek meg a szeretetadományokkal megrakott csomagok, azonkivül a sok-sok pénzbeli segitség.

Most ujabb ilyen jótékony akcióról értesülünk. Amerikai jótékony nőegyletek megbizottai járják be a vidéket és az egyes községekben puhatolóznak, hogy kinek van szüksége adományra.

A szegény hadiárvák, rokkantak és a háboru egyéb áldozatai pedig egyszer csak azt veszik észre, hogy a posta hozza a közszükségleti cikkekkel, élelmiszerekkel telt csomagokat, vagy pedig dollárokat. Jóleső tudat ez a mi szegénységünkben — hogy van egy hatalmas állam melynek fiai mindenkor megértéssel és szeretettel gondolnak reánk

A magyar gazdasági élet talpraállitása és a Budapesti nemzetközi vásár

A korona stabilizációja és az államháztartás egyensulyának biztositása után a kormány legégetőbb feladata a magángazdaságok talpra állitásának minden eszközzel való előmozditása. E nehéz, felelősségteljes munkában, szinte váratlan erélylyel sietett már az elmult tavasszal is a kormány segitségére a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara által szervezett Budapesti Nemzetközi Vásár, mely felismerve az ország iparának legnagyobb kerékkötőjét, a vásár szervezetének nemzetközi alapokra való fektetésével minden eszközzel azon fáradozott, hogy különösen a keleti államok kereskedővilágának idevonásával uj piacot teremtsen a magyar termelésnek. E munka már az első céltudatos törekvésben is szép eredményt hozott. — Számos ipari cég már tavaly is a Budapesti Nemzetközi Vásáron szerzett megbizásaival tudta munkafolytonosságát, sőt üzemo tovább fejlődését is biztositani. Az 1926. év április 17—26-ig tartandó uj vásár e cél fokozott elérése érdekében ezért már most inditotta meg nagy szervező munkáját. A részvételre való jelentkezés, mely ugy a központi iroda (Budapest, V. Szemere utca 6), mint számos vidéki és külföldi képviselő utján történhet, 1926 január 31-ig tart ugyan csak, ezzel azonban a munkának csak egyik része fejeződött be, mely biztositani hivatott, hogy a magyar ipar minden szakmája lehetőleg hiánytalanul állitson ki a vásáron, hogy idy megfelelő átfogó termelési képet, mindenre kiterjedő áruajánlato tudjanak a külföldi vevők előtt felmutatni. A szervezési munka második része pedig éppen a külföldi látogatottság biztositásának szól. E célra a vásár most már több, mint 100 külföldi képviseletet tart fenn, melyek plakáttal, meghivókkal, körlevelekkel, ismertető füzetekkel, ujságközleményekkel terelik körzetük kereskedelmének figyelmét Magyarország nagy vásárjára. Ezeken felül aztán még több, mint 100, a vásár központi irodája által beszervezett külföldi, vezető politikai napilap is áll e propaganda szolgálatában, mely igy minden bizonnyal el fogja érni legfőbb célját, hogy a résztvevő magyar iparnak olcsó reklámalkalommal szolgálva, kapcsolatot teremtsen a belföldi akár nagy, akár kis cégei és külföldi fogyasztói között — ezuton pedig biztositsa a magyar munka fejlődését, gyarapodását, rajta keresztül ez ország jó módját, hatalmát.

E héten sorozatos árusitás
szappan, piperecikkekben
FORGA MI ILLATSZERTÁR PIACU. 21. szám.

Apollo
1926 január 1, 2 és 3-án:
Figaró Ofensége (Mr. Beaucaik)
Rudolpho Valentinóval

Vigszinház
1926 január 1, 2 és 3-án:
Petrovich Szvetiszlávval
„Ámor Karnevalja"

Uránia
1926 január 1.
Luciano Albertinóval
„KNOCK AUT"
(Boxütés)
Január 2 és 3-án
„A Démon"
A fehér majom és
„A fickó".

Vedd fel cigány...

Vedd fel cigány, füstös cigány,
Nótám száraz fáját,
Adok neked holnapra egy
Durcáscipó árát.
Sírva panaszolja húrod:
Beteg lett a lelkem...
Amiért egy szép asszonynak
Vakon hinni mertem.

Azt is húzd el, hogy hűségét
Esküvel igérte, —
Azt is, hogy a csókjaimat
Rámborulva kérte.
Én Teremtőm büntesd meg őt, —
Küldj bánatot rája, —
Minden éjjel könnyes legyen
A csipkés párnája.

Ifj. SZÉLL ISTVÁN.

Két verseskönyvről

SZÉCSI FERENC: HEGEDŰSZÓLÓ

Azok a költők, kik jó husz évvel ezelőtt indultak, bizonyára jól fognak emlékezni Makai Emilre. Meleg, bársonyos versei, ritka nyelv és formakészsége hatását Ady első verseitől kezdve ki lehet mutatni.— Szécsi Ferenc, akinek rövid idő alatt második verseskönyve jelenik meg, époly egyedül álló jelenség, mint volt Makai Emil 25 évvel ezelőtt. Sajátságos dolog, hogy akadjon ma poéta, ki felett nyomtalanul tünt el a magyar lyra száz év óta leggazdagabb korszaka. Szécsi Ferencre az Ady—Babits—Kosztolányi éra semmi, de semmi hatással nem volt. Ugy dalol, ahogy neki jól esik, egyéni érzések és az emberiség nagy problémái közt szárnyalva a maga sipján, melegszivü, mély érzésü költő, ritka formakészséggel, ugyanazzal a mély szenzivitással, mint Makai Emil. Fővárosi iró, sőt fővárosi ujságiró, miliője is az, csak Szécsi Ferenc modernebb, több huru, mélyebb zengésü. Mégis rokonlelkek. Ujságirói volta, a sens d' actualité kifejlettsége hozza magával, hogy ő is könnyen versel meg valami egyéni, vagy emberi aktualitást, egy alkalom, vagy ötlet kedvéért; viszont egy-egy érzés mögé nagyszerü erővel tudja felvetiteni az emberiség sorsát. (Velencei karnevál, Szemetek és gyémántok.) Mai és magyar költő, ezért a megtépett magyar önérzet dacos erővel szólal meg benne (Havasi kürt). Tiszta lyrája joggal viseli cimül a „Hegedüszólót", mert legtöbb verse dalszerü, zenét kivánó, (Tavasz vagy Apoteozis.) Szécsi Ferenc uj könyve biztató megerősitése első könyve gazdag igéreteinek s hegedüszólója biztosan és szépen illeszkedik be a magyar lyra sokhangszerü pompás zenekarába. *(t)*

OLÁH GÁBOR: PATKÁNYBÜVÖLŐK

Utolsó oldalán uj könyvének Oláh Gábor felsorolja eddig megjelent irásait: 11 verses és 16 prózai kötet. Egész kis könyvtár. Már ezért a kiapadhatatlan bőségü költő témáért több és különb megbecsülést érdemelne Oláh Gábor, mint amiben része van. Ki tudja, nem-e mellőzöttsége, a nagy fórumról leszoritottsága, vidéki kitaszitottsága egyedül főoka zsenije egyenetlenségének, mely sorsban és stilusban Szabó Dezső testvérévé avatja. Nagyszerü megrenditő sorok, lapok után közhelyekbe zuhannak alá Szabó Dezső regényei s könnyü volna párhuzamot vonni e két magyar őstehetség között, ha a tollat vissza nem tartaná a harag a magyar közöny iránt. Imé, egy darab korrajz Oláh Gábor uj könyvének előszava is. A háboru óta nem jelent meg verses könyve, 10 esztendő gazdag lyrai termése valamelyik kiadó-vincellér pincéjében érik nehéz tokaji borrá, de nem ihatunk belőle; nincs aki le fejtse, palackba töltse s kirakatba tegye. Olyan szép verseskönyv, mint a patkánybüvölők is, a legjobb irredenta-eszköz, aminthogy minden szép uj magyar könyv az, a területvédő és más hasonló hazafias egyesületek ugy szolgálnák legjobban az irrendentizmus szent ügyét, ha Oláh Gábor féle szép magyar könyveket terjesztenének. Ez az uj könyv a ritka szőlőskertnek, ami Oláh Gábor költészete, uj termése, de íze, zamata a régi. A legszebb Vörösmarty hagyományokra emlékeztett. Itt-ott mint Arany János kisértetes versében Petőfi kezenyomát, Ady egy-egy idegbevájó sora, jelzője hatását erősen érezzük (percemberkék, teremtő titok) mutatván Oláh Gábor müvészetének lefojtott és még mindig forrongó nyugtalanságát. A könyvet az Athe neum adta ki.

Régi történetek

Leány névre keresztelt fiu

Mikor még nem volt annyiféle gyár Debrecenben, mint most, az itt élő szegényebb sorsu asszonynépek különböző foglalkozás után éltek. Voltak, kik önálló mesterséget üztek, mint kenyér és perecsütögetők, libakopasztók, bujbeli és bekötővarrók, továbbá a kufárkodások különböző válfaja. Akik nem voltak önálló iparágban, azok mint napszámosok, szőlőkötéssel, mosással, rostálással és más egyébbel fog lalkoztak. De kerültek nagy számmal olyanok is, akik házi ipart folytattak: szövés-fonás, zsákvarrás és hálókötögetés.

A hálógöresölés olyan könnyü munka volt, akár a harisnyakötés. Még a 80 éves öregasszony, ha nem látott is, tudta csinálni.

Özvegy Burai Sándorné, mint afféle elidősödött fehér cseléd, miután más munkára képtelenné vált, hálókötögetéssel töltötte idejét. — Távolról sem keresett azzal annyit, hogy abból megtudott volna élni. A hálókötés öléért olyan keveset fizettek, hogy abból megélni ugysem tudott volna. Három eladó lánya volt, akik a *„fábrikába"* — igy nevezték köznyelven a dohánybeváltót — jártak és azok tartották.

Annyit azonban az öreg Burainé keresett a hálókötéssel, hogy tubákot vehetett rajta. *Mert szenvedélyes tubákos volt.* Az orra éjjel-nappal tömve állott tubákkal és folyton csepegett. A sok burnót használattól olyan szélessé, tágassá vált az orrjuka, hogy orrába kényelmesen belelehetett volna dugni egy kisebb fajta krumplit. Ez a szenvedélye furcsa esetnek lett szülőanyává.

Élt Debrecen egyik külvárosában abban az időben egy öreg bábaasszony. Névszerint Szakácsi Ferencné, kinek az utcai cimtábláján a neve után ez a kitétel állott: *„Examinált bába"* a laikus közönség nagy ámulatára, kik nem tudván latinul, el nem tudták képzelni, mit jelenthet az a rejtélyes kifejezés. Jót nem.

Szakácsiné asszonyom összetöpörödött vén anyóka volt, ki maga se tudta hány éves. Eléggé keresett bába és félelmetes hirben állott. Az ujsori asszonyok rettegtek tőle, — mert tudatlanságuk folytán azt tartották felőle, hogy rontásban és más titokzatos dolgokban nagy jártassága van.

Ennek a bábának volt egy termetes fürésztője, közönségesen mondva: compó, — Meggyaszainé. Ez valamikor jobb napokat látott, de elszegényedvén, mint *bába adjutáns* kereste kenyerét, no meg keresztelők alkalmával a kalácsát is.

Történt, hogy egy Miklós-utcai jómódu civis családban novicius érkezvén, Szakácsiné végezte a szükséges müveletet. A civis familia örült az ujszülöttnek annyival is inkább, mivel első gyerek és hozzá fiu volt. A keresztelői traktára nagy előkészületek történtek.

Elérkezvén a nyolcadnap, vagyis a keresztelés ideje, az a sajnálatos esemény jött közbe, hogy Meggyaszainét a fürésztőt a hideg kirázta, beteg lett, ennélfogva nem vehetett részt a keresztelési aktuson, már pedig a fürésztőnek feltétlen ott kell lenni, lévén az ő kötelessége cipelni az ujszülöttet a templomba. Akkor még nem járta a kocsikázás.

Igy állván a helyzet, Szakácsinénak egy lógó fürésztőt kellett beállitani az alkalomra. Választása vele egy udvarban lakó özvegy Burainéra esett, ki annak reményében, hogy a keresztelői lakomán is részt vehet és a borravalónak fele az övé lesz, készségesen vállalta a funkciót.

Elháritatván minden akadály az ujszülött megkereszteltetésének, annak rendje s módja szerint elkészültek arra, és elindultak a templom felé. A menet a következőképpen alakult: Elől ment a bába a keresztanyával nagy beszélgetésbe merülve, nyomban utánuk Burainé a gyerekkel. — Amint mennek, mendegélnek, egyszercsak Burainénak eszébe jutott, hogy elfogyott a tubákja és neki nincs mit szippantani. Ez már nagy baj. Hogy birja ki félóráig, hogy ne tubákoljon. — Gondolta venni kellene. A gondolatot követte a tett és anélkül, hogy a bába és a keresztanya észrevették volna, *Burainé ellépett a gyermekkel, hogy a legközelebbi boltban burnótot vegyen.* Csak mikor a templomhoz értek vették észre, hogy nini a megkeresztelendő gyerek sehol sincsen, eltünt az ujdonsült fürésztővel együtt.

Nosza elkezdtek tüsténkedni emiatt. Jajj Istenem! hova lett a gyermek? Jajj vajjon hova merre vitte az a gyehena tüzére való Burainé? Ketten két irányban elindultak annak keresésére.

Amig a bába és a másik asszony a gyerek megtalálásán fáradoztak, az alatt Burainé bevásárolva az elvezett cikket, a templomhoz érkezett. Nem találván ott senkit, bement oda. A pap már akkor várta, hogy beavassa a keresztyének gyülekezetébe a kisdedet. Burainé a templomba sem látva az illetőket, nagyot nézett. A lelkész pedig felszólitotta, hogy álljon elébe a gyerekkel a keresztelési aktus végett, mert nincs ideje a várakozásra.

Nem volt mást tenni, mint engedni a felszólitásnak és anélkül, hogy Burainé tudatában lett volna annak, hogy milyen nemü a megkeresztelendő gyerek: saját esze után megkeresztelte — *Juliánna névre.*

A templomból távozva, szembe találta a bábát és a keresztanyát. Na volt mit hallgatnia, kicsi hijja volt, hogy meg nemverték. Kimagyarázva elmaradásának okát, valamint azt is, hogy a pap sürgetésére megkereszteltette a gyereket és nem várhatott rájuk, mig előkerülnek.

5 óral tea tánccal

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap délután a „BIKA" üvegcsarnokában.

Amerikan Jazzband

zenekar szolgáltatja az elsőrendü tánc-zenet. —

Belépti dij nincs

Bizony egy kicsit különös volt az eset, keresztanya nélkül keresztelni, de ha már igy történt, bele kell abba nyugodni. Hanem mikor megtudták, hogy a fiu gyermeket *József helyett Juliánnának keresztelték, majd hanyat vágódtak ilyedtökben.* Ilyen csufság még gyerekkel nem esett soha! Hamar vissza a paphoz, reparálja ki a dolgot, mig lehet. Ami aztán meg is történt.

Kövér Gyula.

Két képpel

és páratlanul érdekes tartalommal jelent meg a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem hetilap uj száma

Páratlanul érdekes és gazdag tartalommal jelent meg a *Tiszántuli Ipar és Kereskedelem* hetilap uj száma. Hogy mit nyujt ez a lap, az mindenki előtt nyilvánvalóvá válik, ha csak főbb cikkek cimeit is alább felsoroljuk:

Eredeti tudósitás *Csonka-Szatmár és Beregmegye közgazdasági helyzetéről, két milliárdos és több kisebb fizetésképtelenségről.*

Rimanóczy Béla, a világitási vállalat kitünő igazgatója rendkivül szines és szellemes cikkben ismerteti a vállalat terveit.

Beszámoló a debreceni segéd és tanonc munka kiállitásról ipari szempontból.

Imre János, a Nyirvizszabályozó Társulat főmérnökének cikke a hajózható csatornáról.

Rózsa Lajos debreceni kereskedő cikke a kirakatrendezés fontosságáról.

Hogyan segithet nehéz helyzetén a kereskedő?

Hogyan kell félértékelni? (Erdekel minden iparost és kereskedőt!)

Ezenkivül rengeteg ipari és kereskedelmi, közlekedési, vállalkozási hir s nagykereskedői árak gazdagitják a lap tartalmát. A *Tiszántuli Ipar és Kereskedelem* ebben a számában közli *Ortutay* Gyula mátészalkai bankigazgató és *Rimanóczy* Béla világitási vállalati igazgató képeit.

Kiemeli a lap a helyi és a tiszántuli cégek sikerét a fővárosi konkurrenciával szemben.

A *Tiszántuli Ipar és Kereskedelem* c. hetilapot minden kereskedőnek, iparosnak, vállalkozónak, üzletembernek *a saját érdekében támogatni kell.* Ne csak maga fizessen elő, hanem igyekezzen másokat is a lap előfizetőjéül megnyerni. *Előfizetési ár negyedévre mindössze ötvenezer korona, egy hónapra tehát alig esik több tizenötezer koronánál. Olyan csekély ez az összeg, ami még a mai nehéz viszonyok között sem jelent nagy áldozatot.* Szerkesztőség és kiadóhivatal Debrecen, a Tiszántuli Hirlap nyomdája. A *Tiszántuli Ipar és Kereskedelem c. hetilapot olvassák az egész Tiszántulon, Budapesten, Bécsben, sőt még Amerikában is.* Mutatványszámot bárkinek ingyen küldenek.

1776 január 1

Mária Terézia királynénk eltörli a kinvallatást — Ma 150 éve —

A' kinvallatás (tortura) az emberi elme tévedéseinek egyik legnagyobbika volt. A legmegbizhatóbb bizonyitékot a *vádlott beismerésében ismerték fel*, amelyet ezért a *bizonyitékok királynéjának* neveztek. A főtörekvés ezért arra irányult, hogy a vádlott beismerő vallomást tegyen, beismerésre birassék, arra, ha máskép nem lehet, *kinzással* kényszeritessék. A főindokon — beismerő vallomásra való kényszerités — a kinvallatást alkalmazták azért is, mert a vádlott vallomásaiban *ellentmondásokba* keveredett; a *büntársaknak* felfedezése végett; vagy azért, hogy kitudódjék, vajjon vádlott nem követett-e el más bünelselekményt is, mint amely miatt vádolva van.

A kinvallatás alkalmazása kezdődött *a kinzással való fenyegetéssel*, a kinvallató eszközök felmutatásával stb. Az igazságot — hogy t. i. a kicsikart beismerés nem bizonyiték — csak annyiban ismerték fel, hogy a kinpadon tett beismerés csak ugy volt érvényes, ha azt a kinvallatás megszüntével a vádlott esküvel meg erősitette. Viszont a vádlottnak, ha a beismerést meg nem erősiti, a kinvallatás ismétlését helyezték kilátásba.

Hazánkban, nagy jogtudósunk: *Werbőczy* feljegyzése szerint: *a nemeseket* a büntett helyén kivül kinvallatásnak alávetni nem volt szabad. Általában kinvallatásnak csak az ellen lehetett helye, akit tanuk, vagy más bizonyitékok alapján a bünösségnek nyomatékos gyanuja terhelt.

A rosszakarattal vegyes emberi ostobaság fogadhatta csak el *halálos itélet* alapjául ezeket a beismeréseket. Még sulyosabb az eset ott, ahol a beismeréseket álnokul kellett kicsikarni. A kinvallatásnak alig tudott valaki ellenállni. Hogy a borzalmas szenvedésektől szabaduljon, inkább magára vállalta a bünt. De volt más módszer is. A birák megigérték a vádlottnak, hogy ha beismeri a bünét, nem itélik el. Mikor aztán a beismerés megtörtént, más biróság jött itélkezni és „jó lelkiismerettel" küldte *máglyára* a szerencsétlent.

Vessünk egy pillantást a tudományos *boszorkányperrendbe*, mely boszorkányhit során annyit szerepelt a kinvallatás. A boszorkányhit óriási világából ragadjunk ki egy kevésbé ismert könyvecskét, mely 1686-ban jelent meg *Frankfurtban*, *Koffler* József, az összes jogtudományok doktora toliából *observationes Magicae* cim alatt. E könyvecske nem egyéb, mint *Vadem e cum* mindazok számára, akik mint ügyvédek, ügyészek, birák boszorkányügyekkel foglalkoznak. Lássuk tehát, mit kellett a modern jogásznak mindenesetre tudnia, ha a jól jövedelmező boszorkánypraxissal akart foglalkozni?

Mindenekelőtt tudnia kell, hogy a boszorkány *az ördöggel közösködni szokott*. Épen ezért a boszorkányokkal szemben nagy tanultsággal kellett eljárni. „Igen helyesen teszi a vizsgálóbiró — mondja a mi forrásunk —, ha a vádlottakat a poroszlók által nemcsak fejükön, hanem egész testükön minden szőrzettől megborotváltatja (keresték a stigmát, az ördög bélyegét), hogy igy azoknak ne legyen módjuk valamit büvös módon elrejteniök." Mindjárt el is mond egy esetet, amikor egy vádlott mindennemü kinzásra csak *nevetett*, vagy a legerősebb kinzásokat is oly mértékben megvetette, hogy *elaludt*, e bünös magatartását folytatta mindaddig, mig a hóna alatt stb. meg nem borotválták, ahol csakugyan egy pergament találtak, amelyen keresztek és az ördögnek mindenféle ismeretlen jegyei voltak.

„Az okos és kereszténygondolkozásu vizsgálóbiró — mondja Koffler kollégám — nem siet mindjárt a torturával, hanem először igyekszik szavakkal meggyőzni a vádlottat, elébe állitja vallomásának ellentmondó voltát, ha azonban ez nem használ, akkor megfenyegeti a kinzással, ha ez sem használ, a tortura helyére vezeti, levetközteti és jelenlétében készitteti el a kinzószerszámokat. Ezt az eljárást nevezik *reális megfélemlitésnek*, ami azonban még nem valódi kinzás. Ha mindez nem használ, akkor következik a kinzás, de ez is fokozatosan és az illető személyéhez alkalmazkodó módon."

E liberális intézkedést egy másik liberális szabály egészíti ki, hogy t. i. a vádlott vallomásáról a kinzás tartama alatt nem szabad jegyzőkönyvet felvenni, csak a kinzás szünetelése alatt. Ennek a rendelkezésnek azonban a főoka nem az, hogy a kinzás alatt tett beismerő vallomás ugyis értéktelen bizonyiték, hanem az, hogy a vádlottak némelykor oly makacsak, hogy a legkegyetlenebb kinzás alatt is tagadnak és hazudnak, félő tehát, hogy ilyen tagadó vallomás kerülhetne a jegyzőkönyvbe.

Koffler szerint arra a kérdésre, hogy sikertelen kinzás után a torturát meg lehet-e ismételni, természetes a felelet, hogy azt mindaddig kell ismételni, mig eredménnyel nem jár, bár vannak olyan gonosz emberek is, akik hétszeres tortura után sem vallanak.

(A befejező közleményt vasárnapi számunkban találja az olvasó.)

Dr. Békés Kálmán.

Régi debreceni családok nagyszerü története Móricz Pál uj könyvében

Megjelent a „Magyar Sirató"

Móricz Pál, a daliás magyar idők hüséges krónikása „Magyar Sirató" cimmel adta ki gazdag feljegyzéseinek egy részét, amelyek itt nálunk annál is inkább tartanak nagyobb érdeklődésre számot, mert jobbára régi, neves debreceni alakok köré fonódnak. „Másoknak, véreimnek egyszerü történetecskéi ezek, ámde mint sárga nádason bujócskázó őszi szél, az én fájdalmas magyar lelkem is itt sóhajtozik benne" — mondja bevezető szavaiban az illusztris iró, mikor meghatott szavakban emlékezik a régi „Debrecen"-re, melynek rezidenciájában buzditották régi dolgok „megirosgatására".

Móricz Pál nem száraz életrajzokat ad, nem történetirásra törekszik, hanem szines kaledioszkópot állit össze a közelmult nagyszerü alakjairól. Epizódokat fest, amelyek jobban adják meg a kor fényét, vagy árnyát, mint ezer száraz adat.

A debreceni, különösen a régi polgárság ivadékai, nagy élvezettel forgathatják Móricz Pál legujabb könyvét. Ismerősöket, nemes hangzásu neveket, sőt talán rokonokat, familiáris hozzátartozókat, vagy éppen saját jó magukat találhatják benne. Mindjárt a könyv elején a „Török császár boltja" cim alatt a régi, hires Rickl-családról ir a szerző és az országos nevü régi kereskedőfamilia történetét adja lelkesitően szép leirásban.

Hasonlóképen vonzó a Várady Szabó családról irott rész. Megkapóan irja le Móricz Pál a régi, hires kereskedőház pályafutásának végét. „Lassankint a rendes, tisztes kereskedelmi áruk (a háboru alatt) kifogytak a polcról, a raktárakból, mivel pedig Várady Szabó Miklós mondása szerint: *papirvásznat nem akart árulni*, Sándor testvérével egyetértőleg 1918 julius 26-án becsuktak, illetve ki sem nyitották a közel *230 éves multu családi üzletet*." Ebben a mondatban mennyire benne van a régi, hires magyar kereskedelemnek a tragédiája.

„Egy magyar földesuri család" cimen a balmazujvárosi Somossy-családról emlékezik meeg a szerző. Kiemelkedő szép részlet az, amelyben Balogh Ferencről, a debreceni kollégium tudós tanáráról emlékezik meg. Nagyon kedves a Laky néniről, született Anyi Krisztináról szóló fejezet, valamint a Tordai Lajosról szóló rész. Gyöngyszeme a könyvnek a „Dóczi bácsiról", a Dóczi intézetről irt fejezet. De szinte lehetetlen felsorolni egy szükreszabott ismertetés keretében *a közel 300 oldalas könyv egész tartalmát*. Az iró, ki két évtizedet töltött el Debrecenben, a közelmult sok-sok jelentés alapját vette tollára és örökitette meg azokat a nagy jellemeket, amelyek a *letünt Debrecen kiválóságainak galériájában méltán sorolhatók*.

Móricz Pál pompás irásmüvészetének nagyszerü dokumentuma ez a könyv és valóban dicsérendő munkát végek, hogy megörökit jellemeket, egyéniségeket, amelyekre nemcsak Debrecen, hanem az egész magyarság büszke lehet. A könyv a szerző kiadásában jelent meg izléses kiállitásban.

Közérdekü levelek

Miért szük a Bika kávéház?

Levél a szerkesztőhöz

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A napokban a Bika-kávéházba tértem be uzsonnaidőben, azonban csak a legnagyobb fáradozás után sikerült egy kis zugban annyi helyet kapnom, ahol szerény kávémat elfogyaszthattam. Kedves Szerkesztő ur, fájó szivvel gondoltam Budapestre, ahol most a legvirágzóbb kávéházkultura van és minden kávéház pazar kényelmet igyekszik vendégeinek biztositani. Debrecenben azonban az történik, hogy a nevezetes Bika-kávéházat, ahelyett, hogy megfelelő komforttal látnák el, kettévágják és az elvágott csonka részben egy gyönge forgalmu sörözőborozót rendeznek be. Egy pár fröccs, vagy néhány pohár sör kedvéért pedig a kávéházat látogató uriközönség kénytelen a rosszul elrendezett asztaloknál szorongani, ha ugyan egyáltalán asztalhoz jut, hiszen a legtöbb asztalon ott diszeleg a „Foglalt" tábla.

Gondolja kedves Szerkesztő ur, helyes üzleti érzékre vall-e egy monumentális helyiséget megesonkitani s a vendégeket, mint a heringeket a hordóban, összezsufolni?

Fogadja kedves Szerkesztő ur soraim közlésóért hálás köszönetem kifejezését.

Egy kávéházlátogató olvasójuk.

A debreceni 11. sz. honvédgyalogezred zenekarának nagy sikere Hajdubőszörményben

Az október hó 18-án Hajduböszörményben Nőth Antal százados főkarmester kitünő vezetése mellett a debreceni 11. honvédgyalogezred zenekarának közreműködésével rendezett filharmóniai hangverseny oly óriási sikert aratott és rendkivül mély hatást gyakorolt, hogy a hangversenyt december 29-én közkivánatra meg kellett ismételni. — Ez alkalommal Mendelsohn: „Ruy Blas" nyitánya. Utána Kőszegi Árpád „Milyenek voltak az őskeresztyének" cimü 11 képből álló, közkivánatra megismételt zenefestménye került előadásra. 15 perc szünet elteltével Verdi: „Rigoletto" operaábrándja, Liszt II-ik magyar rhapszódiája", Berlioz által hangszerelt „Rákóczi induló" és záradékul Erkel: „Himnusza" került előadásra.

A hallgatóság frenetikus tapsszal fogadta a remek müsor minden egyes számát, ugy hogy még ráadással is kellett szolgálni a zenekarnak. A termet zsufolásig megtöltő hálás hallgatóság nagy ovációban részesitette Nőth Antal főkarmestert mesteri vezényléséért, a kitünő 44 tagu zenekart mély kifejezésü előadásáért és Kőszegi Árpád szerzőt, kinek müve ez alkalommal is a legnagyobb tetszést aratta.

Kedves vevőinknek és jóismerőseinknek Boldog ujévet kivánnak
GELBER TESTVÉREK
a Hajdusági ruházház tulajdonosai Piac ucca 67. szám.

Boldog ujévet kiván
a t. vevőinek és jóbarátainak
Havas Károly harisnyakereskedő

Január 5-én, kedden este 8 orakor az Arany Bikában
Alpár Gitta, Dullyen Klára hegedümüvésznő és dr. Székelyhidy Ferenc együttes hangversenye
Szenzációs müsor! Helyárak 50.000—15.000-ig.
Jegyek előjegyezhetők Csanak József R.-T.-nál, Piac ucca 51. sz. MÁV. II. menetjegyirodában Piac ucca 56. sz.

A Műpártoló Egyesület kiállítása

Aki ezt a kiállitást megtekinti, nem kis büszkeséggel állapithatja meg, hogy Debrecenben erős és intenziv művészi munka folyik. Az irodalmi életben Debrecen két-három elsőrendü névvel szerepel. Zenei életünk fejlettségét országszerte dicsérni halljuk, a tudomány mivelői nem maradnak mögöttük, most pedig a debreceni talajból kinőtt, debreceni és hajduvárosi müvészek mutatják meg, hogy az igazi müvészet olyan, mint a pálma, a sivatag homokjában is talál egy kis üditő nedvet, munkakedvet.

A kiállító művészek közül néhányan régi kedves ösmerőseink, a fiatalos munkakedvü Pálffy Józseftől kezdve Csürös Béla, Dienes János, Kovács János, Toroczkai Osvaldig, mégis ez a kiállitás egészen uj nyomon jár, egészen uj tehetségek bontakoznak ki benne és az ösmert nevek is uj ösvényekre tértek.

Meg kell állapitanunk, hogy a tárlat legnagyobb meglepetése *Holló* László. Nagy szinfoltjai anyagszerüek, mozgalmas alakjain vibrál a fény, a legnehezebb problémákat érinti, tul az impresszionizmuson, uj uton jár, anélkül, hogy a szemléltetés erejéről lemondana, hallatlan erővel fejez ki mozgásokat, szertelenség nélkül igaz és meggyőző. Két téli tájképe a kiállitás gyöngye. A tiszta kék ég szinte leheli a hideget, a Csend Veresegin-féle hangulatba ringat, a Krumplivetők-ben nagy szerü a lendület. Sajátos eredeti tehetség. Csak meg kell nézni az egyik képén a női test szineit, a férfi alak sárga burnuszát, ragyogó szineit.

Másik élménye a tárlatlátogatónak *Dienes* János. Izmos, igazi magyar tehetség, onnan nőtt ki a földből, a magyar táj költője. Egyik-másik képe monumentális alkotás, őszi tájai Mednyánszky-hangulatot keltenek, néhol Bosznay erős szinfelrakásával dolgozik, de mégis eredeti, erőteljes és igaz. Kivált az „Ősz" és a remek „Eső előtt"-re hivjuk fel a figyelmet. A debreceni Nagyerdő müvészeink Barbizonja, nagybányai ligete lett.

Toroczkay Osvaldnak csak nemrég volt gyüjteményes kiállitása, nyilván ezért szerepel kevesebb képpel a tárlaton. Ezek a képei olyanok, mint Babits „Nyugtalanság völgye", a folyton fejlődő, önmagát kereső müvészt mutatják. Domboldal fákkal uj ösvény Toroczkay müvészetében, eddigi derüs, nyugodt tájai helyett komor, nehéz zöld szinek, Rudnayra emlékeztető mélységgel, „Rózsevivők" cimü kompozició tanulmány ismét más uton jár. Toroczkay őszinte müvész, ahogy kiszakitja lázasan forrongó mühelyéből a képet, azon mód viszi elénk, ugyhogy szinte lépésről-lépésre kisérhetjük müvészi erőtől duzzadó fejlődését.

Meglepetés *Sennyei Oláh* István kollekciója is. „Őszi vihar" az eső közeledtének remek érzékeltetése, ugyanaz a probléma, mint Zádor István „Eső előtt" cimü képén, de itt más a felfogás, a kivitel; tömör, erős. Sennyeit is a táj érdekli elsősorban, bár „Komédiások" cimü képe a tárlat egyik legértékesebb darabja. Holló Lászlóval egy cél felé törekvőn mutatja, hogy Sennyei müvészetének még vannak rejtett értékei, nála nagy meglepetésekre lehetünk elkészülve. Szép a „Régi ház a Nagyerdőn", az „Este" a Nagyerdő egy-egy részletének ihletet tolmácsolása.

Csürös Béla is uj utakon jár. Kivált a „Piarnó tengerpart" kelt mélá feltünést, a piarnói házak eleven szinei, lendületes szinösszefogása uj oldalról mutatja a müvészt. Szép „Kazlak" cimü képén a nap visszfénye, parkrészlete. Általában legutóbbi képei óta elmélyült, kifejezőbb lett Csürös Béla, őt is elsősorban a táj érdekli, bár igen szép és kifejező egy kiállitott portréja is.

Balcer György akvarelljei szép, tiszta tónusukkal kellemes méltó föltünést. Ludmerfeldti tája eperfás tanyája, interiőrjei őszinte, nyugodt alkotások. Erdei utja a kék és zöld szin összehangolásának problémáját szépen oldja meg. „Alkonyat"-ja barok és mégis lendületes.

Bánszky Tamás akvarelljei komoly müvészi munkák, különösen szép és hangulatos „Rothenburg", „Szalmakazal", „Keresztek". Őt is a táj érdekli legjobban.

Hrabéczy Ernő stilizált szőnyegszerü tájképe uj oldalról mutatja a müvészt.

Kovács János öt tájképe közül legjobban tetszik nekünk a lendületes, szép „Faluvége".

Nagy Ferenc grafikusnak indult festményein most is a rajz érdekli legjobban, a kompozició. „Cséplés" cimü képe nehéz térmegoldást fejt meg, falurészletei, „Keritės" cimü képe is komoly, müvészi elgondolások.

Oláh István is tájképfestő. „Utcarészlete" Fényes Adolf legjobb képeit juttatja eszünkbe. „Tiszapartja" komoly, értékes müvészi munka.

Pálffy József hü maradt szeremléhez a tengerhez. Egy ily régebbi képe, a „Csend" nyilván adriai partrészlet, megkapó szineivel, kivált a tenger mély kékjével tökéletes hangulatot ad. Többi tengeri tájai is kellemes alkotások, egy uri szoba igazi diszei.

G. Szabó Kálmán „Ősze" meleg szineivel, vörös arany „Őszi erdő"-je vihartól meghajlott fáival, stilizált Rippl Rónaira emlékeztető erdeje őszinte tehetségre vallanak. Fametszetei igen stilusosak, nem lépnek ki az anyag keretéből, ezért teljes hatásuak.

Két hajduböszörményi festőben, *Káplár* Miklósban és *Király* Jenőben sokat igérő tehetséget találtunk. Előbbinek „Pihenő parasztja" igen érdemes, jól meglátott munka, utóbbinak „Borus hangulat"-a eredeti, meglepő darab, erő és izlés van benne, szép egy kis interiőrje is.

Nagy Sándor János szobrai keltenek még feltünést, különösen két aktja vall nem mindennapi tehetségre. Szoborportréi becsületes, jól átgondolt alkotások. „Jó pásztora" megkapó szépségü. Egy kis nehézkesség van bennük, de meggyőzőek.

A kiállitás sok értékes igéretet, sok beteljesedő tehetséget, nyugtalan forrongást, önmagakeresést tár elénk. Ép ezért érdekesebb és izgatóbb, mint sok „beérkezett" nagyság kiállitása. Szeretettel köszöntjük a debreceni müvészeinket és várjuk a dicsőséges folytatást. *(t.)*

A rendőrség munkája az elmult évben

A debreceni rendőrtestület lesz az országban a legnagyobb -- A debreceni rendőrség óriási ügyforgalma -- Beszélgetés Ghyczhy Tihamér kerületi főkapitánnyal, Tóth Gyula rendőrkapitánnyal

Ujév alkalmából munkatársunk felkereste az államrendőrség vezetőférfiait, hogy nyilatkozatot kérjen tőlük az elmult év rendőri munkájáról.

A KERÜLETI FŐKAPITÁNYNÁL

Első utunk *Ghyczhy* Tihamér kerületi rendőrfőkapitányhoz vezetett. Nem szeret a nyilvánosság előtt szerepelni, nem szeret interviut adni, a csendes, zajtalan munka embere. Kivételesen mégis elmondotta azokat a nevezetesebb változásokat, melyeken a felügyelete alatt álló nagy rendőrségi kerület keresztül ment.

— Bajos igy hirtelen elmondani az elmult eseményeket — szól kedvesen Ghyczhy főkapitány. — De talán ott kezdhetem, hogy az 1925. évi január 1-én szünt meg a miskolci rendőrkerület. Ennek folytán erősen kibővült és nagy területü lett a debreceni rendőrkerület. A miskolci kerület megszünésével a debreceni kerülethez csatolódott a miskolci és a sátoraljaujhelyi kapitányság, a diósgyőri, sárospataki rendőri kirendeltség, továbbá a hidasnémeti és bánrévei határrendőri kirendeltség.

A budapestvidéki rendőrkerülettől a karcag, kisujszállás, mezőtur turkevei kapitányságok is a debreceni rendőrkerülethez csatoltattak, *miáltal a debreceni rendőrkerület az ország legnagyobb rendőrkerülete lett.*

— Ez év eseménye volt az is, hogy a kisebb kapitányságoknál az őrszemélyzeti létszámapasztással kapcsolatban a végrehajtó szolgálatot a *rendőrség a csendőrségnek adta át, az intéző hatáskör azonban továbbra is a rendőrkapitányságoknál maradt.*

— Ez évben szerveztük meg a hajduhadházi kapitányságot is.

— Az év folyamán keresztül vitt létszámapasztás alkalmából a kerületből a fogalmazói karhoz tartozó tisztviselők közül 6, a felügyelői karhoz tartozó tiszviselők közzül 3 let nyugdijazva, illetőleg végkielégitve.

— A további létszámapasztásról nincs tudomásom, mert ezt a belügyminisztériumban intézik.

Ezek után arra az ismert konfliktusra terelem a szót, mely a belügyi kincstár és a város között a rendőrségi palota miatt fent áll. Ezekre a következőket mondotta:

— A rendőri palota ügyéről azt mondhatom, hogy az 5047—1919. M. E. számu rendelet értelmében akkor, amidőn a belügyi tárca az állami rendőrség fentartásának összes költségeit megállapitotta, a városnak kötelessége volt a régi rendőrségi épületet berendezésével együtt az államrendőrségnek átadni. A város a mult évben is szorgalmazta a rendőrségi palotában levő 2 hivatalos lakás után az állam által fizetendő lakbért, vagyis hogy ezek után a lakások után lakbért kapjon. Ez azonban döntés végett még a belügyminiszteriumban van.

SÁGY RENDŐRFŐTANÁCSOSNÁL

A fenti interviu után *Ságy* Lajos rendőrfőtanácsost, a debreceni kapitányság vezetőjét kerestem fel, aki a kapitányság mult évi eseményeiből az alábbi érdekes statisztikát volt szives rendelkezésemre bocsájtani:

— A folyó évben minden nagyobb kizökkenés nélkül dolgozott a debreceni rendőrkapitányság. Hogy pedig minő munkát végeztünk, arra felhozom, hogy *az iktatóba 1925. december 24-ig 30,343 közigazgatási, 15,202 bünügyi és 12,650 kihágási ügydarabot iktattak.* A rendőrség utlevél ügyosztályán a folyó évben a mai naipg *1540 drb. I. számu, 1190 drb. II. számu utlevelet*, 294 drb. szolgálati cselédkönyvet és 618 drb. ideiglenes cselédigazolványt adtunk ki.

— Az elnöki ügyosztály a folyó évben 325 fegyvertartási engedélyt adott ki.

— Az igazgatási ügyosztályon a folyó évben 76 drb. forgalmi engedélyt állitottak ki, 440 darab gépjárművezetői igazolványt adtunk ki. Ezenkivül ugyanez az ügyosztály autóknál kerület változás feljegyzését 91, tulajdonost változó feljegyzést pedig 71 esetben eszközölt.

— Ez évben a bünügyi osztály legnagyobb eseménye a Péterfia-utcai trafikosnő meggyilkolása volt. A bünügyi osztálynak ez évben soksok dolga volt ezenkivül is.

— Ez évben állitotta fel a kapitányság *a kerékpár osztagot, mely a legprecizebbül müködik* és szép eredményeket értünk el.

— A kapitányság pontos müködéséről sokat lehetne beszélni, de én nem a „megirásért", hanem kötelességből dolgozom és ezzel sosem szeretek előhozakodni.

A BÜNÜGYI OSZTÁLY FŐNÖKÉNÉL

A rendőrkapitányságnak bünügyi osztályát dr. *Tóth* Gyula rendőrkapitány vezeti. A bünügyi osztály ez évi eseményeiről a következőket mondotta:

— Az elmult évben az *intellektuális bünselekmények feltünően megszaporodtak, mig ellenben a vagyon elleni deliktumok csökkentek.* Feltünően sok volt ez évben a becsületsértés, rágalmazás. És ami az elmult évben olyan ritka volt: *a hivatali sikkasztások száma is nagyon megnövekedett.*

— Az elmult évben egy nagyobb bünselekmény volt, mely emberi élet kioltása ellen irányult. Ez az a bizonyos Péterfia-utcai trafikosnő meggyilkolása. Más ilyen zsánerü nagyobb bünügy hála Istennek nem fordult elő.

Ingyen Rádio!

nem létezik, de ha

NEUMANN NÁNDOR

festéküzletében (**Csapó-utca 8. szám**) *legalább*

100,000 korona

értékig vásárol, **ingyen kap egy DIÁK SORSJEGYET,** *melynek* **első főnyereménye 12 waggon buza,** *második főnyereménye 1 teljesen felszerelt 6 üléses* **uj tura automobil,** *harmadik főnyereménye egy 4 üléses teljesen felszerelt* **uj automobil.**

Ezenkivül sok számos értékes nyeremény.

Szinház

Csokonai szinház müsora:

Jan. 1.: Délután 3 órakor *„A régi jó Budapest"*. Operette. Olcsó helyárak. Este 7 órakor *„A baba"*. Operette. Uj betanulással. Először.
Jan. 2.: *„A baba"*. Operette. C) bérlet.
Jan. 3.: Délután 3 órakor *„Orlov"*. Operette. Olcsó helyárak. — Este 7 órakor *„A baba"*. Operette. Bérletszünet.
Jan. 4.: *„Marika"*. Vígjáték. A) bérlet.
Jan. 5.: *„Hannele"*. Álomkép. *„A rózsa lelke"*. Ballett. D) bérlet.
Jan. 6.: *„A baba"*. Operette. B) bérlet.
Jan. 7.: *„Hannele"*. Álomkép. *„A rózsa lelke"*. Ballett. C) bérlet.
Jan. 8.: *„Anna-bál"*. Operette. Premier.

A szinházi iroda jelentése.

Ujév a szinházban:

„A RÉGI JÓ BUDAPEST", a legnépszerübb operettel olcsó helyárak mellett, délután 3 órakor kezdi meg a szinház az uj esztendőt. A közönség bizonyára örömmel fogadja ezt a kivételesen mulatságos és szivéhez nőtt darabot, melyben a szereplőkkel énenkli az annyira kedvelt „Régi jó Budapest bol vagy már" dalt.

OLCSÓ HELYÁRAK dacára is fellépnek az uj év délutáni előadásán Saltanova és Nikitin páratlan sikeerü táncszámaikkal.

„A BABA" operette vasárnap este. Egészen uj betanulással és pompás kiállitással hozza szinre a szinház az operettek gyöngyét. Az előadás egészen premieres számba mehet, oly régen nem volt alkalma a közönségnek e remekmüben gyönyörködhetni. Remete Géza förendező annyi ötletet és látnivalót halmoz fel, hogy a közönség az ámulattól magához sem térhet, különösen a II. felvonásban szenzációs lesz a nagy babavásár és babaverseny, amelyben az egész személyzet mint automatababa vesz részt.

TIMÁR ILA egyik legragyogóbb alakitása lesz „A baba" operette cimszerepe, melyben felváltva Hilárius Mester, Tamás Benő, alkotását, a beszélő, táncoló éneklő babát és az élő leányát játsza. Ugyszintén Halasyné, aki kacagtató anyababa és élő mama is egyszemélyben. Csurka Lenke a jámbor Lancelot novitens szerepében fogja az operettere való rátermettségét bebizonyitani. Szigeti Jenő, Endrődi kacagató kabinet-alakok, mig Krompachi Maximni atya szerepében érvényesitheti hangját és tudását.

KÉT UJ TÁNCSZÁMOT mutat be Saltanova és Nikitin a két orosz tánephenomen „A baba" előadásain.

ELŐRE VÁLTSA MEG okvetlen jegyeit a szinház ujévi és vasárnapi előadásaira, mert csak igy juthat jó helyhez és megkiméli magát a tolakodás és annak kellemetlenségeitől.

VASÁRNAP DÉLUTÁN olcsó helyárakkal az óriási sikerü operette ujdonság „Orlov" az eredeti szereposztásban Saltannova és Nikitin csodás tánceprodukcióival.

BÉRLŐKNEK nagy kedvezmény.

Boldog Ujévet
kiván a mélyen tisztelt vevőinek az
Apolló és Arany Bika divatház
Reich és Kornfeld

A TISZTELT SZINHÁZI BÉRLŐK FIGYELMÉBE! A szinház igazgatósága tisztelettel kéri a havonta fizető bérlőket, hogy a januári bérletösszegeket — öt előadásra — legkésőbb január 5-ig befizetni sziveskedjenek.

UJ BÉRLŐK IS válthatnak havonta fizetendő feltételek mellett bérleteket

---

A mozgószinházak müsora:

1926. január 1—2. és 3-án, pénteken, szombaton és vasárnap:

APOLLÓ: Rudolpho Valentino a főszerepben „Figaró őfensége" (Mr. Beaucaire) filmjáték 6 felvonásban — Bébé Daniels, Louis Wilson s Doris Kennyon filmstarok közremüködésével. A kritika e filmet grandiózus attrakciónak minősitette, de tényleg e film a legnagyobb dicséretet érdemli.

VIGSZINHÁZ: Petrovich Szvetiszláv a legjobb szerepében: „Ámor karneválja". Mese a szerelemről, dicsőségről és fájdalomról 7 felvonásban. Megragadó társadalmi dráma a legjobb filmszinészekkel. Kisérő: „Buszter, mint bálnavadász", burleszk 2 felvonásban.

URANIA: 1926 január 1-én, pénteken: „Knock Aut" (Boxütés). A közkedvelt Luciano Albertin sportbeli tudásának megragadó jelét adja utólérhetetlen trükkjeivel. A keret egy herceg, egy szélhámos szerelem története 6 felvonásban. — Kisérő: „Harry a hös szerelmes". amerikai burleszk.

Szombaton és vasárnap, 1926. jan. 2-án és 3-án: Két attrakció egy előadásban. 1. Barbara La Marral a főszerepben a „Démon" (A fehér majom), a világhirü angol iró John Galworti „White Monkey" cimü novellája után 7 felvonásban. 2. „A fickó", rendkivül érdekes cowboy dráma 6 felvonásban. A főszerepeket Laura La Plante és Hoot Gibson játszák.

METEORBAN pénteken ujév napján „Yaccuse". Világattrakció! 2 rész egyszerre! Severin Marsh főszereplésével. Előadások 4. 6 és 8.

METEORBAN vasárnap „A farkasok csodája". Világattrakció 8 felvonásban. Főszereplők: Ivonne Sergye, Romuald Joube és Charles Dullien. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Nagyértékü irodalmi relikviák dr. Kardoss Samu hagyatékában

Érdekes avult irások, melyeknek értéke felbecsülhetetlen -- Eredeti kéziratok gyüjteményesen az irodalmi hagyatékban

Annakidején mélységes részvétet keltett városszerte a hires kriminalista, a nagytudásu dr. Kardos Samu hirtelen halála. Egy este, alkonyatkor a szivéhez kapott. Ágynak dőlt és többé sohsem kelt fel ágyából. A halál elrabolta tisztes korban az élők sorából.

Kardoss Samu dr. ügyvédnek nemcsak a jogászvilágban volt meg a neve, de mint történész és különösen mint *okmánybuvár* szerzett magának előkelő poziciót az irodalomtörténelem szakban.

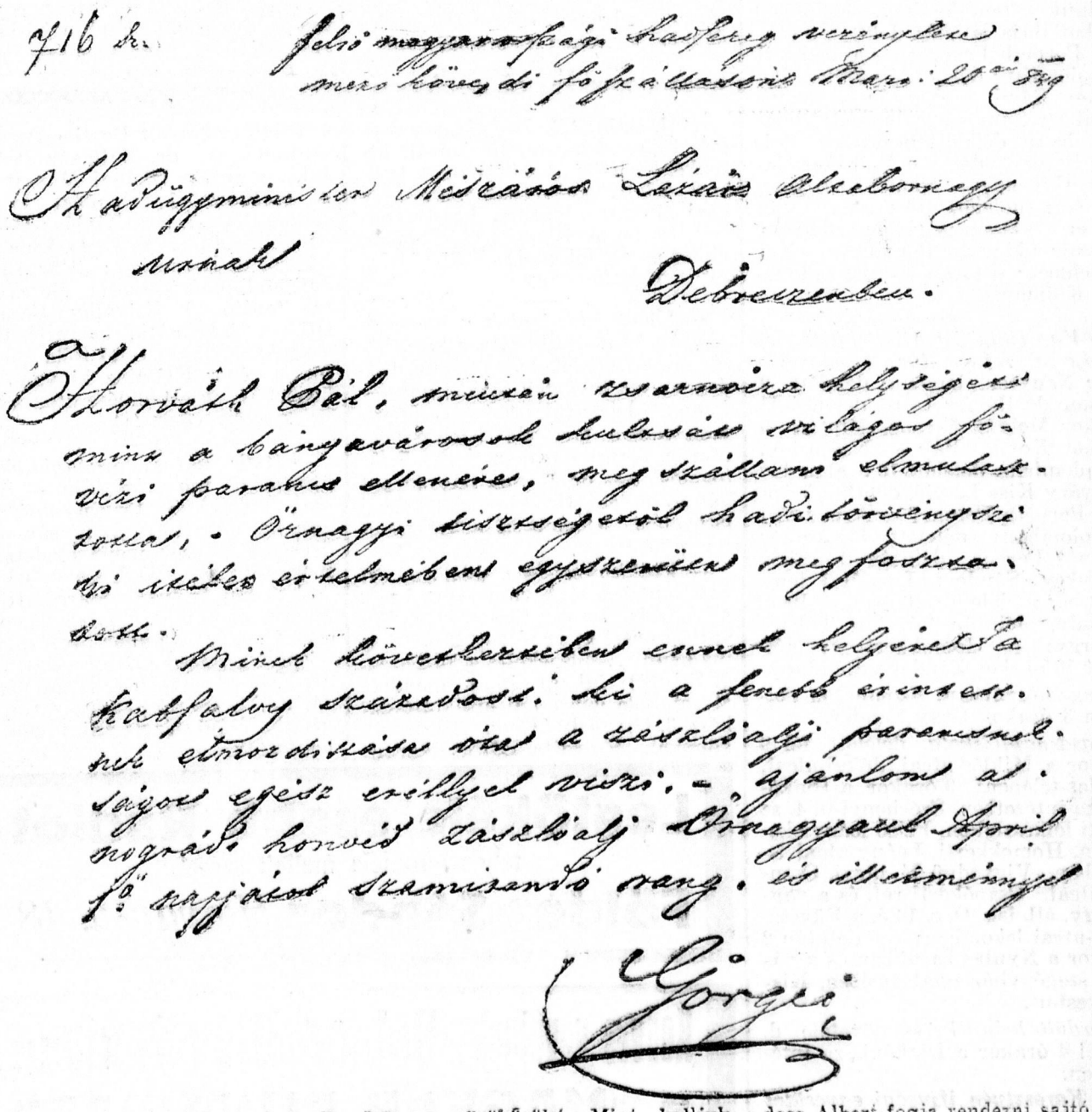
Történelmi könyveket irt. Majd a jelen századba fordulva, megindított egy folyóiratot „Régi okiratok és levelek tára" cimen.

A folyóirat vaskos számaiban tudományos felkészültséggel dolgozott előkelő iró- és tudósgárdával. A szemleszerü folyóirat hamarosan felnőtt komoly tudóskörökben és Kardoss Samu neve egyszeriben ismert lett...

A szép kiállitásu, komoly fajsulyu szemlét gyakran illusztrálja eredeti okmányokról készült metszetekkel. És kutatott, buvárkodott tovább. Többször kiment külföldre, Párisba, levéltárakban kutatott és értékes adatokat, kutfőket gyüjtött. Közben gyarapitotta szépen fejlődő okmánytárát.

Halálával igen értékes irodalmi relikviák maradtak hátra Kardoss Samu hagyatékából. Ezek az okmányok értéket képviselnek. Hogy mi lesz velük, nem tudni. Egyelőre azok az özvegy tulajdonát képezik. Hogy mi az értékük, a kulturértékük, az felbecsülhetetlen.

Okmánytárából egy igen eredeti irás fényképét itt közöljük le. Görgeynek, a 48-as honvédsereg fővezérének egyik levele ez, amelyet Mészáros Lázár hadügyminiszterhez irt:

A szép és becses okmánygyüjtemények a Kardoss Samu családjáé. illetve az örökösöké. Mint halljuk, ezeket az értékes irásokat dr. Kardoss Albert fogja rendezni sajtó alá.

(m. j.)

Hirek

Holnap este lesz a gazda-bál

Mint már megirtuk, holnap, szombaton este 8 órai kezdettel tartják a debreceni gazdák ez évi jótékonycélu tánemulatságukat, az Arany Bika disztermében.

A gazdák bálja iránt igaz, nagy érdeklődés mutatkozik ugy a debreceni gazdatársadalom körében, mint a debreceni gazdákkal rokonszenvező, más társadalmi osztályok körében is.

A rendezőség e nagy érdeklődést teljes mértékben honorálja is, midőn mindenféleképen gondoskodni kiván a bálon résztvevők kényelméről és szórakoztatásáról.

A Bika gyönyörü szép termét pazar fénnyel világittatja meg ez estén. Délszaki növényekkel gazdagon diszitteti fel a pompás termet. Kitünő cigány zenekar muzsikálja a talp alá való nótákat. Igy semmi kétség sincs az iránt, hogy a bálon megjelent nők és férfiak pompásan fognak mulatni.

A rendezőség megvan győződve, hogy a gazdák e báljáról egyetlen egy gazda sem fog elmaradni. A gazdabál szombaton este pontban 8 órakor kezdődik.

— *Uj-év első napján tartandó istentiszteletek sorrendje a következő:* Nagytemplomban: délelőtt 9 órakor Zámbory Sándor, délelőtt 11 órakor dr Révész Imre, délután 5 órakor Peleskey Sándor; — Kossuth-utcai templomban: délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Perpéth Ferenc; — Árpád-téri templomban: délelőtt 10 órakor Peleskey Sándor, délután 2 órakor Zámbory Sándor; — Ispotályi templomban: délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 2 órakor Tukacs György; — Homokkerti imaházban: délelőtt 10 órakor Papp Imre; — Szegényházban: délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan; — Nyilastelepen: délután 3 órakor Hegedüs Kálmán.

— *Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban:* Nagytemplomban: délelőtt 9 órakor dr Révész Imre, délelőtt 11 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kovács Pál; — Kossuth-u. templomban: délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Perpéth Ferenc; — Árpád-téri templomban: délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 2 órakor Peleskey Sándor: Ispotályi templomban: délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 2 órakor Tukacs György; — Homokkertben: délelőtt 10 órakor Zámbory Sándor.

Vaggongyárban: Szombaton délután 3 órakor Uray Sándor.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor a Miklós-utcai, Jókai-utcai, Nyilas-telepen; 9 órakor a Diakónissza-intézetben, Széchenyi-u. 4. sz alatti lelkészlakon, Felső leányiskolában, Homokkerti, Leány-utcai iskolában, Vigkedvü M.-utcai, Csonka-utcai, Csapókerti ref. és a vaggongy. áll. isk. D. e. 10 ó. a Füvészkert-utcai iskolában; — délután 2 órakor a Nyulas barakban és a városi szegényház imatermében, Kishegyesi-ut.

Serdülő leányok összejövetele d. u. fél 4 órakor a Diakónissza intézetben.

A Keresztyén ifjusági egyesület összejövetelét délután fél 6 órakor tartja a Leány-u. ref. elemi iskolában (Rákóczi-u. és Leány-u. sarok.

Malacvisitás, taps és dörgő éljenzés a „Debreczen" szilveszteri sorsolásán

Kik nyerték a dijakat

Tegnap, Szilveszter este fél 7 órai kezdettel ment végbe harmadik számu szerencseszelvényhuzásunk, a Debreczen kiadóhivatali helyiségeiben.

A hatalmas termeket ezuttal is zsufolásig megtöltötte a közönség, ugyannyira, hogy *Szeghő Lili* szinművésznőt alig tudta lapunk munkatársa a sorsolás szinhelyére vezetni.

A művésznőt lelkes tapsokkal fogadta a közönség, bizonyitva ezzel is azt a nagy rokonszenvet, amit a népszerü primadonnával szemben érez.

Sorsolásunkat pontban fél 7 órakor kezdtük meg, mielőtt is felszállitottuk ujévi sorsolásunk egyik főattrakcióját: *egy szép, kifejlett, fekete szinü ujévi malacot*, amely élénk visitásokkal honorálta a közönség dörgő tetszésnyilvánitását.

A zaj csillapultával lapunk munkatársa üdvözölte a közönséget, — boldog ujévet kivánva felsorolta ujévi sorsolásunk nyereménytárgyait, utalva egyuttal arra is, hogy legközelebbi sorsolásunk programját lapunkban fogjuk közölni.

Szeghő Lili valóságos tapsorkán és nagy éljenzés közepette foglalta el helyét a pódiumon, hogy megejtse a sorsolást.

Az I. dijat, egy zsák kenyérlisztet Horváth István kereskedő, Miklós utca 6. szám alatti lakos nyerte. — Csak a fia volt jelen, aki nagy csatakiáltással jelentette be, hogy papája a szerencsés nyerő s ő dobta be a szelvényt szerkesztőségi ládánkba, közvetlen a sorsolás előtt.

Határozott szerencséjéhez szerencsét kivántunk.

A II. dijat, a szép fekete malacot, Erdei Ilonka, Nap utca 12. sz. alatti lakos nyerte. Nem volt jelen. Soron kivül lakására küldtük. Jó egészségére kivánjuk.

A III. dijat, egy 7 kilogramos sonkát, Füzessy István, Maróthy Gy. utca 37. szám alatti lakos nyerte. — Jelen volt. Boldogan szoritotta magához a zsákmányt.

A IV. dijat, tiz klg babot, özvegy Bökönyi Jánosné, Hajdusámson, — Vasut utca 43. sz. alatti lakos nyerte. Nem volt jelen. Lakására küldjük.

Az V. dijat, 5 klg rizst Boár József, Diófa utca 22. sz. alatti lakos nyerte. Nem volt jelen. A közönség köréből megjegyezte valaki, hogy Boár Józsefnek a VI. dijat, a három palack bort kellett volna nyerni. — Azonban a három palack finom bort Benesik András, Leány utca 2. szám alatti lakos nyerte. Szintén nem volt jelen. Kár, mert igy nem ihatott éjfélkor a mi borunkból, illetve már az ő borából, a mi egészségünkre.

A VII. dijat, két elsőrendü szinházjegyet Keszthelyi Vendelné, — Nagyerdő utca 7. sz. alatti lakos nyerte. A két jegy szombat estére rendelkezésére áll. Átvehető ugyancsak szombat este 6 órától kezdve a Debreczen szerkesztőségében.

Ezzel ujévi sorsolásunk végét ért. *Szeghő* Lili szinművésznő csütörtök esti szerepe miatt — sajnos — nem tudott autogramot adni, a közönség aranyifjainak nagy szomoruságára.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyeskara tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6—7-ig a Tanitó-Otthonban (Egyházi hivatal udvarán, keresztépület). Uj tagok jelentkezését ugyanekkor és ott elfogadja Szabó Lajos ref kántor, karnagy

— *Ujévi jókivánatok a városházán.* Az év utólsó napján a városházán a tisztviselők kölcsönösen boldog ujévet kivánnak egymásnak. — Péntek délelőtt fél 11-kor a Nagytemplomban tartandó istentisztelet után a városi tisztikar tisztelgő látogatást tesz dr Magoss György polgármesternél. Ugyancsak tisztelgő látogatást jelentett be a kollégium igazgatósága is.

— *Vallásos-estély a vámospércsi ref. egyházban.* A vámospércsi ref. egyház karácsony második napján vallásos-estélyt rendezett. 1. „Krisztus urunk..." Énekelte a közönség. 2. Szivből fakadt imát mondott Mezei Béla debreceni hitoktató-lelkész. 3. Czeglédy Sándor: Az anya könnyei. Szavalta Bálint Margit. 4. Bibliát olvasott Bartha Dezsőné tanitónő. 5. dr. Baltazár Dezső: 1817., szavalta Bányai Margit. 6. A cserkészetről előadást tartott Mezei Béla. 7. Sós Miklós: Gályarabok siralma, szavalta Vida Julianna. 8. Bethowen: „Für Elise" harmóniumon játszotta Béres Antal tanitó. 9. Szigethy Ferenc: Örökös Reformátió, szavalta Bagi Julianna. 10. Mezei Béla buzgó imája és „Krisztus ki vagy..." kezdetü ének eléneklése után a vallásos estély véget ért.

— *Győr város törvényhatósági bizottsági tag-választása.* — Győr szab. kir. város törvényhatóságában három bizottsági tagság megüresedvén, ezen megüresedett helyekre dr. Karikó Imre győri kereskedelmi és iparkamarai titkár ellenjelölt nélkül, 210 szavazattal, dr. Czeglédy Sándor református püspökhelyettes 122 szavazattal és dr. Kemenczy Gáspár becés főgimnáziumi igazgató 93 szavazattal törvényhatósági bizottsági taggá választattak.

Legtökéletesebb Rádiót
teljes garancia mellett szerel
Földes Sándor *Hatvan-u. 18.*

Kedves vevőinek Boldog Ujévet kivan a „MAGYAR RUHAIPAR"
férfi és fiu ruha áruháza.

— *A Kékosz debreceni csoportja* tisztelettel értesiti tagjait, hogy hétfőtől kezdve naponta hivatalos órát tart a Royal Clubhelyiségében. Mindennemü felvilágositást tehát ott lehet nyerni.

— *A Kékosz karácsonyfája.* — A Kékosz debreceni csoportja 4 millión felüli összegü tüzelőanyagot, zsirt, lisztet és 15 pár cipőt osztott ki szegényei között. Ez a fiatal, agilis egyesület tevékeny részt fejt minden téren.

— Tükörgyártás, üveg csiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovits, Szív-u. 14—15. Telefon 356.

— *A Falu-Szövetség terjeszkedése.* Biharkeresztesen a napokban tartotta a Falu-Szövetség alakuló közgyülését. Elnökké közfelkiáltással Petrácsevics János kántortanitót választották meg. Igen szép tanubizonysága a felekezeti békének, hogy a tiszta református község éppen a katholikus tanitót választotta meg, ki bizonyára további ápolója lesz a példás egyetértésnek.

— *A Kékosz debreceni csoportjának Hitelszövetkezete* január 1-én megkezdi müködését. Elfogad heti törzsbetétek és részjegyek jegyzését. Egy törzsbetét 25 fillér, 1 részjegy 5 pengő. Az igazgatóság már kibocsátotta az aláirási felhivását. Minden iparosnak és kereskedőnek saját érdeke, hogy bankját támogassa s ez által többi tagtársain is segitsen. A hitelszövetkezet betéteket is elfogad s kölcsönöket nyujt tagjai részére, mely 5 év alatt, hetenkénti befizetéssel is törleszthető. A bank helyisége Hunyadi-u. 2., — Royal étterem melletti külön szoba.

Troubadour Traviata és Lakmét neklik Alpár és Székelyhidi január 5-én a Bikában.

— *Karácsonyi szent este a bőr- és nemikórtani klinikán.* Ünnepi hangulatban gyültek össze a klinika betegei a pompásan, szinesen feldiszitett s kivilágitott karácsonyfa alatt 24-én délután 5 órakor. A klinika vezetőségének meghivására Kántor József ref. lelkész mondott szivhez szóló, majd izzó, hazafias beszédet, Isten áldását kérve hazánkra, a betegekre és a klinika előljáróira. A szép ünnepi estét a karácsonyi szeretetadományok szétosztásával fejezték be, melyeknek beszerzése és az egész ünnepély rendezése főleg Kántor Ida urnő érdeme.

— *Kétmilliós adomány.* Blayer Lajos, feleségének elhunyta alkalmából kétmillió koronát adott át a polgármesteri hivatalban dr Tatay Zoltán tb. tanácsnoknak, a szegények között való kiosztás végett.

— *Mélyen tisztelt vevőinek* boldog ujévet kiván Kovácsné, a „Rózsa" virágesarnok tulajdonosnője.

Troubadour Traviata és Lakmét éneklik Alpár és Székelyhidi január 5-én, a Bikában

— *Az uj kocsordi vonat menetrendje.* A MÁV üzletvezetőség közli: Kapcsolatban tegnap, december hó 30-án a Kocsord—Fehérgyarmat—zajtai vonal megnyitására vonatkozólag adott értesitésünkkel közöljük, hogy az ott emlitett 6673. számu vonat helyett egyelőre 6673-a számu vonat fog közlekedni. — A 6673-a. sz. vonat Zajtáról 13 órakor indul, Mátészalkára 15 óra 41 perckor érkezik és ott csatlakozik a Nyiregyháza felé menő 6121. sz. vonathoz. Egyebekben az első izben adott értesitésünk változatlan.

— *Uj könyv.* A karácsonyi könyvpiacon jelent meg dr Veress István tanitóképzőintézeti igazgató ily cimü pedagógiai dolgozatok: „Adalékok a modern pedagógiához". A munka Hegedüs és Sándor cég kiadásában jelent meg. Ára 40.000 K. A pedagógia legujabb vivmányaival ismerteti meg az olvasót s ezért nélkülözhetetlen könyv tanárok, tanitók és tanitójelölteknek. A könyv részletes ismertetésére visszatérünk.

x Alpár Gita, Dullyen Klára hegedümüvésznő és dr. Székelyhidy Ferenc együttes hangversenye január 5-én, kedden este 8 órakor a Bikában. Jegyek kaphatók Csanak József Ker. R. T.-nál Piac-u. 51. és a Máv. II Menetjegy irodában, Piac-u. 56

— *A kereskedő ifjuság zártkörü báljá*t — mint már többizben jeleztük — jövő év január 16-án rendezi meg a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete (alakult Ker. Ifjak Társulata, 1867) az Arany Bika dísztermében. A táncestély iránt szokatlan érdeklődés mutatkozik. Ez az érdeklődés azonban indokolt, mert a kereskedő ifjuság még mindig remekelt táncestéi megrendezésével. A mintaszerü fegyelmezettségéről közismert rendezőgárda nagy száma és előzékenysége feltétlenül biztositják, hogy az estély vendégei magukat jó érezzék. A rendezőség mindent elkövet, hogy ezen idényben ez a bál legyen a legszebb és legjobban sikerült.

x *Lemezedények*, öntött vasedények, korcsolyák legolcsóbban Kovács Gyula vasüzletében, Bika mellett, sarkon.

Unalmas téli esték legnemesebb szórakoztatója a kézimunkázás. — Szép, ledolgozható kézimunka-mintákat talál az egyetlen magyar kézimunka-lapban, a „Tündérujjak"-ban, amely kiállitásban, szinvonalban, szakértők egybehangzó állitása szerint, tulhaladja a francia lapokat is. Ez a lap, amely most lép második évfolyamába, ujesztendőre példátlan ajándékkal lepi meg az egészéves előfizetőit. Aki erről bővebbet akar tudni, vegye meg e lap ujévi számát, amely 25,000 K-ért kapható városunk kézimunka- és könyvkereskedéseiben.

— *Eljegyzés.* Polster Erna nyiregyházai leánygimnáziumi tanárnőt eljegyezte Labossa Lajos ev. vallástanár.

Troubadour Traviata es Lakmét éneklik Alpár és Székelyhidi január 5-én a Bikában.

— *Halálozások.* A debreceni anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Gulyás András ref. 74 éves, Toldy-u. 8., — Szalma Eszter rk. 55 éves, Vargautca 28., — özv. Végh Istvánné Fodor Erzsébet ref. 63 éves, Lorántfiutca 10., — Váradi Mária rk. 4 hónapos, Pesti-u. 4., — Gréger Kálmán izr. 73 éves, Bethlen-u. 9., — Király Margit rk. 10 hónapos, Teleki-u. 68., Fülöp Sándor ref. 20 napos, Honvéd u. 68., Bleier Lajosné Schvarcz Róza izr. 72 éves, Jókai u. 9., Adler Béla izr. 63 éves, Kossuth u. 47., Losonczi János ref. 23 hónapos, Janricska Erzsébet rk. 16 hónapos, Berzsenyei László rk. 1 napos, Haláp, Weisz Edit izr. 5 hónapos, Simonfy u. 45., Csehák József rk. 55 éves, Luther u. 4., Novák Erzsébet rk. 1 éves, Pesti u. 4., Tóth György János ref. 7 hónapos, Pesti u. 4., Angyal Sándorné Kis Julia izr. 33 éves, Magyar u. 21.

Kocsmai vitatkozásból emberhalál

A gyilkos huszárőrvezetőt letartóztatták

A karácsonyi ünnepek alkalmából véres és halálos kimenetelü bicskázás történt a Szabolcs megyei Geszteréd községben. Miló Ferenc, debreceni huszárőrvezető szabadságos levelét kikapván, még az ünnepek előtt hazautazott Geszterédre. Szabadsága alatt egy délután elment a geszterédi csapszékbe, ahol egy nagyobb civil társaság iddogált. A civilek közé elegyedve a szabadságos huszár őrvezető vitákba kezdett. A nagy szóbeszéd közben összeszólalkozott Papp Ferenc geszterédi földmüvessel. A diskurzusnak az lett a vége, hogy Papp kezében megvillant a hires szabolcsi bicska s a huszár felé döfött. A szurás nem találta el a huszárt, aki most már oldalfegyverét kirántotta s azzal leszurta Papp Ferencet, aki véresen rogyott össze.

A huszárőrvezetőt a geszterédi csendőrség letartóztatta s átadták a debreceni honvéd törvényszéknek. — Papp Mihály földmüvest kocsira tették s beszállitották a nyiregyházai Erzsébet közkórházba. Ott gondos ápolás alá vették, azonban hasztalanul, mert segiteni rajta nem lehetett és sérüléseibe belehalt.

Az ügyben a debreceni honvéd törvényszék széleskörü vizsgálatot inditott. A vizsgálatot dr Lengyel Zoltán hadbiró vizsgálóbiró és dr Novák főhadnagy ügyész végzik. — Miló Ferenc huszárőrvezető vizsgálati fogságát a debreceni Péterfia utcai honvéd fogházban tölti.

— *Dandó Lajos Nyiregyházán.* Dandó Lajos debreceni cigányprimás Nyiregyházára tette át székhelyét és az ottani „Korona" kávéházban játszik, amint a nyiregyházi ujság irja, nagy sikerrel.

x *Alpár—Székelyhidi* dr. Dullien Klára hangversenymüsora: 1. Dullien Klára: Paganini. D-dur hangverseny. 2. Székelyhidy Ferenc dr.: Haydu. Évszakok c. oratóriumból Retitativo és No. 36. Aria No. 35. (Tél.) 3. Alpár Gitta: Verdi: Traviata c. operájából nagyária. 4. Dullien Klára a Chopin: Nocturne b. Moskowszky: Gitár. 10 perc szünet. 5. Alpár Gitta a) Lavotta: Rég volt, b) Brahms: Kammerleiser. e) Hodula: Csók a piros hintóban. 6. Székelyhidy Ferenc dr.: Verdi: Trubadur, nagyária. 7. Dullien Klára: Sarasate: Cigányábránd. 8. Alpár Gitta—Székelyhidy Ferenc dr.: Duett. Delibes: Lakmé első felvonásából nagyária

x Krisch Károly, cserépkályharaktár, Ferenc József-u. 89. Telefon: 12—18. Vállal átrakást, tisztitást is.

Ne tévessze el es okvetlen keresse fel

a Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházát
DEBRECEN, PIAC-U. (közvetlen a BIKA alatt) mert ottan o o

nagyon olcsóért

szerezheti be ruhaszükségletét.

Óriási választék! Szolid árak!
Elegáns és tartós

férfi- és fiu ruhákban, raglánokban és kabátokban.

Telefon: 13-35.

— *Az Irodalmi és Müvészeti Tanfolyam uj szaka.* Január havában uj szaka nyilik meg az Irodalmi és Müvészeti Tanfolyamnak, mely eddigi müködése alatt is már lelkes és kitartó közönséget toborzott magának magas szinvonalu előadásaival. A tanfolyam a jövő hónapban is az érdekes és modern szellemü előadások egész sorát nyujtja hallgatóinak. Dr Kardos László Karinthy Frigyesről és az uj magyar humoristákról, Kardos Pál az uj lira legfrisebb törekvéseiről és a modern magyar regényirókról tart előadásokat. Dr Haász Imre és Gáborjáni Szabó Kálmán a renaissance forrongó korszakát és e korszak utólérlhetetlen becsü müvészetét fogják ismertetni. A müvészet legkiválóbb remekeit vetitett képek fogják szemléltetni a közönséggel. Az Irodalmi és Müvészeti Tanfolyam januári szakaszára Csillag Arthur könyvesboltjában, vagy a január 2-iki első előadáson lehet beiratkozni. Az előadások a zsidó reálgimnázium II. emeletén lesznek.

— *Születések.* A debreceni anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Matolcs Barna gyógyszerész, leány Éva Klára. — Szoboszlai Lidia cseléd, fiu Ferenc. — Kiss Béla asztalossegéd, leány Mária. — Tóth Sándor fm., fiu Sándor. — Varga Katalin háztartás, fiu Elemér. — Tacsi István raktári munkás, leány Margit, fiu János (ikrek). — Mamheim M. tanitó, leány Noémi. — Nyilván Julianna cseléd, leány Erzsébet Flóra. — Terjék István kocsis, leány Róza, — Szabó Juliánna cseléd, leány Margit. — Venczel János szabómester, fiu Imre. — Szirmai Mihály rendőrfőtörzsőrmester, fiu Ottó Tibor. — Ladányi István fm., fiu István. — Gólya János gazdasági cseléd, fiu János és István (ikrek). — Kungli András gazdasági cseléd, fiu András. — Sparicsin József kéményseprősegéd, leány Mária. — Tóth Sándor vincellér, fiu Imre. — Ökrös József cipészsegéd, leány Ilona. — Antalfi József máv. tüzikovács, leány Erzsébet Julia. — Pucsora Tibor asztalossegéd, fiu László. — Bessenyei Pál fm., fiu László. — Geréb István kocsis, fiu István. Czabán Ernő dohánygyári munkás, leány Erzsébet. — Bánki Károly szobafestőmester, leány, Ilona. — Czarinecz Margit cseléd, fiu István. — Csehi Jolán háztartás, leány Ilona. — Parádi Kálmán fodrászsegéd, leány Erzsébet Katalin. — Balogh Zsuzsánna cseléd, leány Erzsébet. — Molnár Imre rendőraltiszt, fiu Géza Imre, Bessenyey Sándor tisztviselő, fiu János Domokos. — Farkas Róza háztartás, leány Ilona. — Burger István kocsis, fiu István. — Halász Erzsébet cseléd, leány Erzsébet. — Weisz Jenő bőrkereskedő, leány Hedvig Ágnes.

— *Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc utcai templomban:* Pénteken este háromnegyed 4, szombaton reggel egynegyed 8, délelőtt fél 11, délután 3 és esté egynegyed 5 órakor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed 7 és este 5 órakor. Az elnökség.

4000 koronáért hétköznap a *Debreczen* és a *Tiszántuli Hirlap* közli 10 szavas alkalmi apróhirdetését.

Boldog ujévet kiván
mélyen t. megrendelőinek
Pompola és Pásztor
uri szabók
Simonffy ucca 5. szám.

Tőzsde.

Enyhe a gabonatőzsde

A gabonatőzsde irányzata lanyha volt, tekintettel arra, hogy a vetések befejeződtek és az amerikai piacokról is lényeges áresést jelentettek május—juniusi határidőre. — Változatlanul gyenge a kínálat, a kereslet főként a határvidékeken élénkebb. A budapesti gabonatőzsdén a buzaforgalom mintegy 60—80 vagonra tehető.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzései: 76 kg-os tiszavidéki buza 397—400, felsőtisztai és pestvidéki 395—397.5, fejérmegyei és egyéb dunántuli 397.5—400, 78 kg-os tiszavidéki buza 405.5—407.5, felsőtiszai 402.5—405, fejérmegyei és egyéb dunántuli 400—402.5, 79 kg-os tiszavidéki buza 407.5—410, felsőtiszai 405—407.5, fejérmegyei és egyéb dunántuli 402.5—405, rozs 240—245, takarmányárpa 235—250, sörárpa 295—330, köles 210—220, zab 250—265, tengeri 187.5—190, korpa 172.5—175 korona Budapesten.

Változatlan árak az állatvásáron.

A budapesti marhavásárra 479 darab vágómarhát hajtottak fel. — Árak: ökör legjobb minőségü 12—14, közepes 8.5—12, gyengébb 6—8, bika jobb 11.5—13.5, kivételesen 14.5—15.5, közepes és gyenge 8—11, bivaly 6—9, tehén jobb 10—14, közepes és gyenge 6—9.5, kicsontozni való marha 3.5—5, növendékmarha 7—10 ezer korona. — A rendkivüli gyenge marhahus fogyasztás miatt a vásár irányzata nagyon lanyha volt, de azért az árak a legtöbb esetben nem változtak, csak a bikák ára csökkent kilogrammonként körülbelől 1000 koronával.

Ferencvárosi sertésvásár.

A ferencvárosi sertésvásárra 1600 darab sertést hajtottak fel. Eladtak élősulyban kilogrammonként könnyü sertést 13—14.5, közepest 16—16.5 ezer koronáért. — A vásár irányzata lanyha.

Nyilt tér

Nyilatkozat

A Tiszántuli Hirlap tegnapi számában „Egy debreceni kereskedő négymilliárdos passzivával fizetésképtelenséget jelentett" cim alatt egy hosszabb közleményben foglalkozik testvérünk: Frank Sándor kereskedő fizetésképtelenségi ügyével s megállapitja, hogy lehetetlennek tartották, miszerint ez az egyébként is jómódu kereskedő dinasztia tönkremenjen. A cikk ezen megállapitására kénytelenek vagyunk reflektálni és kijelenteni hogy bár sajnálattal látjuk, hogy Sándor testvérünk — hibáján kivül — fizetési zavarokba jutott, ez az eset bennünket ket anyagilag nemcsak tönkre nem tett, hanem nem is érintett. *Mi fizetési kötelezettségeinknek pontosan megfelelünk.*

Debrecen, 1925 dec. 31.

Tisztelettel:

Frank József és testvére.
Frank Imre.
Frank Ede.
Frank Miklós.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Izr. nőegylet estélyére

a „Domino"-anyag

megérkezett. — Kapható csakis a

Havas

harisnyaáruházában. Bádogos-u. 1.

x *Mit hirdet ma az Ingóságközvetitő?* (Kálvin-tér 19., ref. püspöki bérpalota. Telefon: 11-99.) — Az Ingóságközvetitőről nemcsak Debrecen, hanem a vidék közönsége is jól tudja, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás Debrecenben. Minden szükségletét egy helyen itt szerezheti be a mai viszonyok között a legjutányosabb áron és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Gyönyörü hálószobák, vasbutorok, magános butordarabok, sodronyágybetétek, afrik és lószőrmatracok Schőberl-ágyak, sezlonok, divánok, csodaszép kandeláberek, a legjobb minőségü kandeláberek állandóan raktáron. Nagy választék névnapi és alkalmi ajándéktárgyakban, tombola tárgyakban szilveszterre a legolcsóbb árutól a legfinomabb darabokig. — A legkitünőbb gyártmányu amerikai Underwood-irógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetitőben rendelhetők meg. Mindent felsorolni ebben a hirdetésben lehetetlen, tehát mielőtt bármit venna vagy eladni akar, saját érdekében jöjjön el az Ingóságközvetitőbe. Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol.

x *Mutassa meg* rossz fogát, müfogát Vary János fogmütermében, Darabos utca 18, Kollégium mögött.

Egész magyar honban
Hire jár már annak:
Nincs a kerek földön
Párja FEUERMANN-nak
Böröndöt, retikült,
Vagy utikazettát,
Mindent legolcsóbban
És a legjobbat ád.
PIAC-UTCA 44. SZ.

Vadász urak figyelmébe!

Tekintettel, hogy LŐPOR már hosszabb idő óta nem volt raktáron, igy a vásárlási engedélyek határideje 1926. JANUÁR HÓ 10-ÉIG MEGHOSSZABITATOTT. FROMMER FEGYVEREK megérkeztek és eredeti gyári árakon, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Tóth Gyula vasnagykereskedésében

Debrecen. — Telefon 29.

Fegyver, lőszer és vadászati cikkek nagyraktára.

Épittetők figyelmébe!

A BARNA GÁBOR r. t. gyöngyösi gyárának képviseletét átvettem és a legolcsóbb gyári árban szállitok száraz I. és II. rendü

bükk és tölgy Parkettát.

Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Steinberger Salamon fakereskedő

Debrecen, Kishegyesi-ut 2. — Telefon: 307.

Akar sovány lenni? használjon WALDHEIM-féle **soványitó teát**

Egész világon elterjedve,

mert hatása biztos, fogyasztása kellemes és a szervezetre teljesen ártalmatlan.

Életmód megváltoztatása nélkül,

egy hónapi használat már nagy suly csökkenést eredményez.

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN!!!

Költöztetéseket

helyben és vidékre, *garantált tisztaságu szabadalmazott butorszállitó kocsikkal és elsőrendü szakmunkásokkal végeztet, felelősség mellett a*

Debreceni

ANGOL-MAGYAR

szállitmányozási r. t.

Ferenc József-ut (Piac-utca) 72

(Royal-szállodával szemben).

TELEFON 37. TELEFON 37.

Olcsó árak és előnyös feltételek.

Tisztviselőknek külön kedvezmény.

Felvilágositás és árajánlat dijtalan.

Boldog ujévet kiván

Máthéi János

szerelési vállalata

Csapó-u. 24. Telefon 3-21.

Boldog ujévet

kivánok

nagyrabecsült rendelőimnek

Komáromyné és társa

füzőmüterme

Debrecen, Kossuth ucca 11.

Fakulacsok, Billiárdgolyók dákók

lámpaállványok, hordócsapok nagy raktára

Heller Jenő és Társa

faesztergályos iparvállalatának lerakatában Széchenyi ucca 1. sz.

Karácsonyi

leszállitott árak!

Nyirott összekötők és ágyelők

nagy választékban.

HALINA K 110,—, 130.— és remek kivitelü PLÜSCH HALINA K 200.—.

ETAMIN FÜGGÖNY müvészi kivitelben teljes ablak 2 szárny 1 drapéria K 130-tól.

ANGÓRA BŐRÖK fehér és szinesben óriási választékban.

FUTÓSZŐNYEG erkezett 40 mintában különböző szinü és kivitelü.

Átvetők, ágygarniturák, plüsch és szövet minőségben.

Olcsó gyári árak.

Árak ezer koronákban.

Haas Lipót

linoleum és szőnyeg áruház.

Ferenc József ut 56.

Telefon 9-63.

Butor

kizárólag jó minőségben **részletre** is kapható

Weinstock Henriknél

Apolló butorüzlet, Miklós-u. 2.

Radio Western *gyári készülék Európa összes leadó állomásait veszi.*

Részletre is kapható.

Rosenberg és Hammer

Piac ucca 8. szám.

Olvassa lapunkat!

APRÓ HIRDETÉSEK

AJÁNLAT

Minden szükségletét beszerezheti 10 százalék engedménnyel december 31-ig a Balogh és Riskó cégnél a városháza alatt. 13/a

Uj rendszerü karácsonyi vásár! December 31-ig 10 százalékos engedményt adunk olcsó szabott áraink ból Balogh és Riskó, Városház alatt. 14/a

Nem partie áruk, nem selejtezés, minden cikkre vonatkozik a 10 százalékos karácsonyi vásárengedmény a Balogh és Riskó cégnél a városháza alatt. 15/a

Urhölgyek! Bálint Margit női divattermében (Péterfia 60) a legkülönlegesebb estélyi ruhákban gyönyörködhet minden megrendelő. — Győződjenek meg a hölgyek a szép és olcsó árakról. Készülnek: kabátok 400.000 koronától, kosztümök 300.000 koronától, estélyi ruhák 100.000 koronától.

TÜZIFA ÉS SZÉN legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tüzifa behozatali r. t. Telefon 12—50. és 10—93. 19/a

Zálogház Hunyadi-u. 14. 3 havi zálogkölcsönönket folyósit utólagos kamatfizetés mellett. 22/a.

Budapesti fodrásznő fésül Fábry hölgyfodrász és manikür szalonban, Batthyányi u. 2. 746

Havi egymillióért modern lakásban szobát adok butorozva fütéssel, világitással reggeli és vacsorával magános férfinek vagy nőnek Csapó-ucca végén. Cim a kiadóban.

Beszélik, hogy az idén nincsen jó bor, ez tévedés, mert erősen bakaros nem savanyu, zamatos házibor, literenkint csak 10.000 korona. Kapható vasárnaponként és Szilveszter re esütörtök és pénteken. Poroszlay ut 53. 918

Jó házi koszt kihordásra, bentétkezésre 10000 koronáért kapható Eötvös 36. 936

Uj méretü arcképes igazolványok Ruzsicskánál készülnek legolcsóbban Piacz 32. 959

Uj kifőzés ujévre, 1-én megnyilik Abonenseket otan és házon kivül is vállalok. Dégenfeldtér, vassátor, 3-ik sor 16. Papp Emilné. 946

Száraz tölgyfa és bükkfa a legolcsóbban kapható Grünfeldnél. Csapó-u. 16. 844

Delejgyujtók, feszmérők, villanymotorok, telefonok villamoscsengők eladása és szakszerü javitása Földvárynál Széchenyi-u. 55. Telefon 168

Ha szép ondolált fejet akar Szilveszter és ujévben, keresse fel Nemes Alajosné hölgyfodrászt Cegléd-utca 3. 1008

Legujabb női selyem kalapok ripsz selyemből olcsón szerezhetők be Turynénál Pacsirta-u. 41. 29/a.

Január 1-től jó és olcsó házi kosztot adok, bentétkezésre ebéd vacsorát Kossuth-utca 43. Udvari lakás. 6-ik ajtó. 991

Disznóöléshez dézsák, zsiros hordók minden nagyságban kaphatók, br. Györffynénál Nap-u. 4.

Salonomba készülnek: kabátok, kosztümök 200.000 K, báli és utcai ruha 100.000 K, házi ruha 50,000 K. 6 hetes szabászati tanfolyamot nyitok, saját részökre dolgozhatnak. Segédésre tanulólányok felvétetnek. Szabó Miklósné Kut-utca 1. sz. Kérem a cégre ügyelni. 1044

Három szobás teljesen modern lakás minden kényelemmel, fürdőszobával, stb. ellátva, a Piac kellő közepén, átadó. Cim: Szántó ruha-üzlet 1067

Sajáttermésü bor ó és uj 25 literes tételben 5000 koronáért Kreszneries, Bocskay kert.

Üdvözletem 1926-ik ujév alkalmából ösmerőseimnek, tőlem távol levő hozzámtartozóimnak, valamint a föld összes népének kivánok kellemes és boldog ujévet. Nekem, ellenségeimnek és rosszakaróimnak soha! Papiszák János. s. k. 1070

Urhölgyek figyelmébe. Szalonomban a legelegánsabb estélyi és utcai ruhák 100.000, kosztümök 300000 kabátok 300.000 koronáért készülnek. Fekete Józsefné Péterfia-utca 52. 1027

Izletes jó házi kosztot adok bent étkezésre, ebéd, vacsorát napi 20 ezer koronáért kenyérrel. Kossuth ucca 43., udvari lakás, 6-ik ajtó. — 1028

Német társalgás, rövid idő alatt beszélni tanul. — Levelek „Sprach schulle" jeligére a kiadóba. 1059

Takaréktüzhelyek nagy választékban készen legolcsóbban beszerezhető felelősséggel. Hitelesitett mérlegek, sulyok kaphatók, uj kerekes kávédaráló eladó Miklós u. 18. sz., Biharynál. 1030

Azon tisztviselőknek, akik zsirszükségleteiket egyszerre szerzik be, felhivom b. figyelmüket az Árpád tér 37. alatti (Nyil ucca felől) hentes üzlet áraira: Zsir 28.000, zsirnakvaló 22.000, papripás szalonna 32.000. Az áru kifogástalan elsőreedü. Állandó vevők, nagybani vásárlók kedvezményben részesülnek. 1031

Takaréktüzhelyek nagyobb háztartáshoz alkalmas majolikások, kétsütővel, vizmelegitővel: továbbá egyszerübbek leszállitott áron kaphatók. Kandia ucca 15. 1035

Ügybelem megbizásából első helyre leendő betáblázás mellett kisebb-nagyobb kölcsönöket helyezek ki olcsó kamatra, jutalékmentesen. Értekezni dr Rásó Sándor ügyvédnél, Batthyányi ucca 58. — 1053

Kitünő házi koszt kihordásra vagy bentétkezésre kapható. Cim Debrecennél. 1068

LAKÁS, ÜZLET

Kiadó nagy üzlethelyiség Hatxan utca 20. sz. 954

Kiadó butorozott szoba, konyha Homok-utca 7. 972

Kvártélyosok fölvétetnek Varga-utca 28, 4. ajtó. 950

Kiadó egy szoba, konyha, speiz a központban. Értekezni Kut-utca 80. 997

Egy szobás, konyhás lakással Kuruc-utca 56. számu ház a Csapó-kertben eladó. 1002

Vendéglő lakással együtt eladó. Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. B131

Két szoba, konyha, 8 drb lóra istáló 700 katsztr gyümölcsös és konyhakerttel kiadó Jakabovits telep, Rigó-utca 12. B128

Istáló 4 jószágra kiadó Értekezni Piac 9. cipő üzlet. 1024

Egy utcai butorozott szoba Rákóczi-ut 29. sz. alatt azonnal kiadó. 1055

Egy butorozott szoba, konyha használattal azonnal kiadó. Értekezni Árpád-tér 16. sz. özv. Fülöpné. 1057

Butorozott szoba központban egy két egyénnek azonnalra kiadó. — Hüvelyes-u. 6. 1064

Négyszobás, fürdőszobás szükséges mellék helyiségekkel biró lakás a város központjában bérbeadó — Cim a kiadóban. 1073

Egy szép szoba, konyha villanyvezetékkel, lelépéssel átadó. Cim a kiadóban. 894

Elsejére különbejáratu butorozot szoba kiadó. Csapó-kert, Vasuti-sor 5. szám. 1058

Egy butorozott szoba azonnal kiadó. Borz-u. 10. 1034

Egy szoba, konyha azonnal elfoglalható. Vénkert, Domokos Lajos-u. 16. szám. 1074

Egy utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Darabos-u. 44. szám. 1083

Egy butorozott szoba kiadó. Dégenfeld-tér 3. és egy vaskonyha eladó. 1075

Szép butorozott utcai szoba magános uriembernek azonnal kiadó. Darabos-u. 7. 1076

Butorozott szoba külön bejárattal kiadó. Hadházi-ut 5. 1079

Átadó egy szoba, konyha, spájz, nagymühely vagy raktár helyiségből álló lakás. Szabó. Hatvan-u. 69. 1077

Butorozott szoba, esetleg konyhával kiadó. Hatvan-u. 9., kapuval szemben, lépcső. 1085

Külön bejáratu butorozott szoba kiadó. Január 15-től. Péterfia-utca 47. sz.

Külön bejáratu butorozott szoba előszobával egy vagy két személy részére Péterfia-utcán kiadó. Cim a kiadóban.. 1092

Két szoba, konyha, kamara, verenda, nyári konyha, kevés lelépéssel azonnal átadó. Hadházi-ut 19. 1043

Két szoba mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bujdosó-u. 13. sz. 1046

Főutvonalon levő üzletemhez társat keresek. Leveleket „Megélhetés" jeligére a Tiszántuli kiadóba kérek. 1049

Butorozott szoba kiadó. Iróasztal eladó. Maróthy György-u. 21. sz. 1033

Butorozott szobát keresek a Széchenyi-utcában vagy a Simonffy—Arany János-utca elején. Cimet a kiadóhivatalba kérek. 1051

Modern három szobás komfortos lakások és egy szobás lakáso. Központon épülő uj házban május hó 1-re lelépéssel kiadók. Cim a kiadóban. 1a.

Butorozott szoba kiadó. Ugyanott fiatal párnak alkalmas szoba, konyha hálóberendezéssel eladó. — Hunyady-u. 12. 1039

Külön bejáratu, csinosan butorozott szoba, ágynemüvel kiadó. Miklós utca 41. II. lépcső az udvarban. 1038

Három szobás lakás központban átadó; beköltözhető. Piac 46. trafik. 1041

Ajándékok, ujévi kirakatkiállitása olcsó árakkal látható Forgalmi Illatszertárban Piac 21. 940

Egy butorozott szoba két személy részére január 15-ére kiadó. Méliusz-tér 5. szám. K

Forgalmas helyen egy kézimunka üzlet átadó. Cim a kiadóban. 1080

3 perc alatt hajmosás legujabb párisi módszer szerint, villanyszárítás mellőzve. — Henna hajfestés

Ramminger hölgyfodrásznál

Varga-utca 1. (Iparház.)

Elsőrendü karpitos

munkát készit

SZABO JOZSEF VARGA UCCA 1

Berzsey fotelek, garniturák raktáron.

Kiadó ház, négyszobás, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás, továbbá mühelynek, raktárnak, üzletnek, tánc iskolának elsőranguan megfelelő. Három 100—100 m² alapterületü terasz és három 25—25 m² alapterületü szoba a város központjában bérbeadó. — Cim a kiadóban. 1072

NYUGALMAZOTT FŐTISZTVISELŐKBŐL ALAKULT

„Tüz"

FŰTŐANYAG KERESKEDELMI VÁLLALAT

Debrecen Kálvin-tér 19. szám I. emelet 22. ajtó.

(Püspöki palota Nagytemplom felő oldal

Telefon 353. — *Telefon 353*

Hasábfa hazaszállitva		39
Apritott fa	„	47
Porosz szén		93
Porosz bánya koksz		95

ezer kor. Araink hazaszállitva forgalmi adóval együtt értendők.

Sajdt érdekében kisérje figyelemmel szállitó szekereinket, hogy önmaga győződhessék meg áruink kitünő minőségéről.

ÁLLÁST KAP

Kocsisokat nőtleneket felvesz Debreceni Mükögyár Telefon 10—93. 29 a.

Éjjeli és nappali őrt felvesz az Erdélyi tüzifabehozatali rt. Telepo 10—93 és 12—50. 30 a.

14—15 éves leány bejárónénak felvétetik Szent Anna 29, Donogán.

Egy ügyes megbizható fiut tanulónak felvesz Vojth füszerkereskedés Árpád téri papilakban. 996

Bejárónét kis háztartás vezetésére keres ujévtől uri család Csemete utca 8. 1010

Házvezetőnőt, megbizhatót munkabirót keres vidéki orvos családja. Jelentkezni bizonyitvánnyal Adler Hatvan ucca 13. 1088

Jó családból való fiatal leányt keresek 2 éves gyermek mellé, ki a háztartásban is segédkezik. Batthyányi ucca 14. 1078

Megbizható fiatal, gyermektelen házaspár, erős, szorgalmas, a ház minden ágában jártas, házmesteri állást elfogad. Piac u. 8. — Felébe vagy haszonbérbe 5—20 holdig tanyát keresek. B133

Bejáró szakácsnő, ki jól főz, azonnal felvétetik Kossuth u. 22—24. III. 1069

Fiatal bejárónő felvétetik elsejére Eötvös ucca 22. 1026

Ha örömet akar szerezni ujévi ajándékával vásároljon CORYLIA kölni vizet a REX drogueriában

Patkány

és egér 24 órán belül kiirtható szabadalmazott irtószerrel. Nagyon olcsón kapható

STERN

festéküzletében, PIAC-U. 6. Bikával szemben.

Ugyanott poloska és sváb bogárirtó szerből nagy raktár.

ÁLLÁST KERES

Jólelkü középkoru urinő, ki önállóan főz és más dolgot is végez, állást keres Széchenyi u. 6. hirlapáruda. B129

Intelligens angol és német nevelőnő kitünő bizonyitványokkal dél előttre állást keres, délután jutányosan órákat ad január 15-től. — Levelet a „Debreczen" kiadóba kér „Intelligens" jeligére. 998

Angol hölgy, ki ezenkivül perfekt német is, több évi prakszissal egész napra állást keres január hó 15-től. Vidékre is elmegy. Levelet a „Debreczen" kiadóba kér „Szerény" jeligére. 999

Jobb megjelenésü nő beteg mellé vagy gyermek mellé elmenne Borz ucca 10. sz. 1081

KERESLET

Tanulót felvesz Fanta Ernő villamossági vállalata Simonffy-utca 7. szám. 31/a

Harmincmillió kölcsönt betáblázásra keresek, havi hatszázezret fizetek. Cim a kiadóban. 981

Keresek megvételre teljesen modern, keveset használt motorbiciklit. Cim a Debrecen kiadóhivatalában. 971

Magyar-német levelező könyvelést esetleg más irodai foglalkozást keres. Cim a kiadóban. 686

HÉzőrző kutyát főleg komondort keres megvételre Debreceni Mükőgyár Telefon 10—93. 28 a

Kereskedők, iparosok! Félnapos és óra-könyvelést jutányosan vállalok. Cimet kérem „Pedáns 7" cimezve a kiadóba. 417

Pénz! **Pénzkölcsönt ingatlanra gyorsan folyósittat, közvetit a Pataky iroda. Olcsó kamat ut egy-két évre is. Pataky: Csapó ucca 19., keresztépület. 10/a**

Jó megjelenésü kiszolgáló lányok felvétetnek. Kontsek Géza k. r. t. — Kossuth utca 15.

Méhviaszt és nagy Boczonádi kaptárt veszek. Ajánlatok Vénkert Sinay Miklós u. 5/b. 1087

legalább jó naturista. Felkereshet délután 3-tól. Cim a kiadóban. 1062

Keresek 20—25 liter tejet állandó fordásra, Tócóskert, Szondi u. 5. 1032

30—40 millió korona kölcsönt keresek 6 hónapra. Cim a kiadóban. 896

K. J. monogramu pecsétgyürü elveszett hajduböszörményi Hajnal féle vendéglőben megtaláló vagyis ut baigazitó jutalomban részesül. — Cim Hajduböszörmény 611. szám. 1091

Elveszett egy nagy tiszta fehér macska herélt, süket. Nyomravezető százezer koronát kap. Varga Imre szitás, Csapó ucca 21. 1054

ELADÁS

Bundi utca 12. számu családi ház eladó. 1029

Burgonya, étkezési, 30 mázsa, jubel, eladó. Kreszneries, Hid utca 8. 1025

Eladó Bocskayban a Nyilasy egy hold szőlő, nyaralóval. Értekezhetni Ótmalom utca 2. 1042

Eladó finom férfi ruhák, téli kabátok, kalapok, egy- és kétlovas féderes kocsi, 12 mázsa ő tengeri morzsolva. Értekezni lehet délután 1—3 óráig, Király utca 9. 1047

Eladó a Jerikó utca 71. számu ház, 974 négyszögöl telekkel. Értekezni lehet: Füvészkert utca 6. 1037

Eladó kisebb házhely, Csapó-kerti állomás közvetlen közelében. Értekezni lehet: Varga utca 42, ajtó 2. 1056

Bocskay-kertben 800 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, eladó. Péterfia 66. első ajtó. 1061

Valódi, him farkaskutya, 7 hónapos, eladó Kigyó utca 11. B132

Eladó egy darab 140 kilogramos hizott sertés. Beresényi utca 65. 1063

Eladó egy darab prima sertés, 150 kilogram, Simonffy utca 49. 1069

Hat hold fekete föld, tanyával, öt kilométerre, eladó. Csapó utca 23. sz. 1066

Tornyos konyhák, kéttagu boronák olcsón eladók, Vaskovits, Bocskay-tér 7. 1089

Tengeridaráló eladó. Deák Ferenc utca 22. 1086

Eladó sarokház Hajduböszörményben, Baross utca 1859. sz. alatt. Tizenöt év óta fennálló vendéglő volt, mely áll 9 szoba, 2 konyha és több mellékhelyiségből. Értekezni lehet a helyszinen. 1082

Olcsó alma kettőezer koronától hatezerötszáz koronáig kicsinyben és nagyban kapható. Csapó ucca 35 sz., Karsainál. 936

20% kedvezmény mindenkinek, ki nap és esernyő szükségletét nálam szerzi be. Oriási választék. Ernyő üzem, Sas-u. 3, Javitások és áthuzások legolcsóbban.

Irógép, látható irásu, visszváltós, eladó. Ajándéknak kitünő: Simonyi ut 11. szám. 644

Eladó ház erős tégla épületek, nagy etlekkel, vizvezeték, villany bevezetve, két szobás utcai lakás azonnal beköltözhető. Berek-utca 5. (Csapó-u.-ból nyilik) Schwartz. Értekezni ugyanott. 897

Tüzifa, bükk, tölgy, kőszén, porosz, hazai azonnal házhoz szállitva kapható a Tüzifaapritónál, Piac ucca 77. Telefon 11—87.

Egy pár női szürke 38-as antilop fél füzős cipő, amely egyszer volt lábon olcsón eladó. Cim Szalkai-u. 10., házmesternél 957

Kutszivattyu eladó, megtekinthető Varga-utca 23. szám alatt 945

Egy szépen faragott, régi, fekete női iróasztal eladó. Eötvös-utca 49. szám. 949

Eladó férfi téli kabát, felöltő, ruhák és cipők, 1 pár csizma, 2 pár női egész bagaria és félcipő Péterfia 56, az udvarbn hátul jobbra 989

1 liter rizling bor 8000 korona, ó bor 16,000 korona Baross-utca 2., vendéglő. B130

VEGYE

Kereskedelmi ügynökök, akik a vidéken dolgoznak, szép mellékkeresetre tehetnek szert. Érdeklődni lehet a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem hetilap kiadóhivatalában, a Tiszántuli Hirlap nyomdája, mindennap este 8 órakor.

Két férfi kvártélyos azonnal felvétetik. Árpád-tér 16. 1045

Ujévi malacot legolcsóbban szerezhet be Szabó Ferenc hentes üzletében. Dégenfeld-tér 3. Sertés-, marha- és borjuhus legolcsóbb beszerzési forrása. 960

Elveszett egy ridikül nagyobb összegü pénzzel Piac-u. 22. sz.-tól 24. sz.-ig. Megtaláló a Hajdufőld kiadóhivatalába vigye be.

Biztos megélhetés. Szőke 19. Egymásr találunk. Bácskai asszony. — Gyönyörök rablánya. Anna. Boldog karácsony. Jézuska. Kellemes szórakozás. Ünnep. Mulatság. Margaréta 32. Vidéki. Szerencse és véletlen. — Boldog otthon. Őszinte. Szórakozzunk. Fenti jeligés leveleket igazolt tulajdonosaik átvehetik a kiadóban

Soffőr vizsgára szakszerüen előkészit Kiss gépmühely soffőriskolája, Erzsébet u. 20. 935

Fehér süteményt sütő pékmesterek a folyton emelkedő lisztárakra való tekintettel kénytelenek voltak a fehér sütemény árát a mai naptól úgy kicsinyben mint nagybani eladásnál 600 koronára felemelni

Állásnélküli kereskedősegédek, üzlethez értő emberek, alkalmi foglalkozást nyerhetnek. Érdeklődni lehet a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem hetilap kiadóhivatalában, Tiszántuli Hirlap nyomdája, esténként nyolc órakor.

37 éves jobb iparos vagyok, házasság céljából megismerkednék jobb nővel, kinek lakása van. „Huszár" jeligére kérem irni a Debreczen kiadóba. 969

Hudson
Essex
Six
Hat hengeres autók
tiszántuli képviselete.
Vacuum Oil Comp. lerakata.
PANNONIA GARAGE
Debrecen, Piac ucca 42.

I seek a lady to exercice in englisheconvertation. Request the reply to adress for: Hajdufőld. — Gentry yungman. 1060

Koszt, kvártély kapható: József kir. herceg utca 50. Hátul az udvarban. 1019

Intelligens, csinos urinő, saját háza van, megösmerkedne házasság céljából nyugdijassal, vagy jobb iparossal. Leveleket „Gyermekszerető" jeligére a Debreczen kiadójába kérek. 1071

Tüdő, máj, vese Dégenfeld-téri 27—30. vassátorban, 6000 koronáért kapható. B135

V—E. Ha megkapta 28-án irt levelem, irjon Magdus jeligére a kiadóhivatalba. 1090

Elegáns, fehér alkalmi köpenyt kölcsön adok. Cim a kiadóban. 975

Kényszer-kölcsön
és hadikölcsön-kötvényeket vesz
Dr. Balázs Jenő
bankháza, Piac-u. 89. Telefon 143.

Jó forgalmu hentes üzlet
központban átadó
Cim a kiadóhivatalban.

Sodrony-ágybetétet
legjobb minőséget készit
NEUMANN
PETERFIA-UTCA 19.

A „Debreczen", „Tiszántuli Hirlap" és a „Debreceni Hétfői Ujság" *apró hirdetései a legeredményesebbek.*

Sajátterm ésü bor literenkénnt Kapható Pénteknénél, Kigyó-utca 43.

Kommenciós cseléd felvétetik — Csapó 23. 1065

Külön bejáratu butorozott szoba kiadó. Csapó-u. 72. szám. 1084

Butorozott szoba két személy részére kiadó. Mester-u. 11. 1048

Boldog ujévet
kiván
tisztelt vevőinek és jóösmerőseinek
Imre János
hentes
Hunyadi ucca 22.

Ezuton minden jó ismerősömnek és tisztelt vendégeimnek
B. U. É. K.
DIOSI ADOLF
Pannónia étterem és szálloda tulajdonosa.

Készitek a legujabb divat szerint
öltönyöket
450,000 kor. Ugyszintén felöltőket és télikabátokat a legjutányosabban,
Szabó István *uri szabó, Timár-u. 2. sz. Szent Anna-u. saroküzlet.*

Eladó szekér, lószerszám, kocsi, szecskavágó, gramofon, Czegléd utca 18. Sütőde. 1040

Eladó ház! Ház gazdálkodókak is jó. Eladó a Gerébi-telep, Király Ferenc ucca 7. számu ház a Juhász uréké. Van rajta 2 nagy szoba, konyha, kamara, 20 sertésre köves hizlaló fürdővel, nyári konyha, fáskamara, külön baromfiudvar óllal, jóvizü szivattyus kut, 320 négyszögöl kert, gyümölcsfákkal. Más vállalat miatt nagyon olcsón eladó. Pataky iroda.

Ház! Eladó kisebb-nagyobb ház a belvárosban és a kertségekben, azonnali beköltözéssel. Pataky.

Eladó földbirtokok: hat kilométerre a várostól 16 és 19 kat. hold, részint buzatermő, kitünő homokföld, holdanként 6 millió. Ondódon 5 hold, Bánkon 55 hold, Diószegi uton 20 hold. Ezenkivül kisebb-nagyobb. Bővebb felvilágositást ad a Pataky iroda.

Lakás! Belvárosban 1—2—3—4 szobás, kertségekben 1—2—3 szobás azonnal elfoglalható! Üzlethelyiség áruval, esetleg lakással együtt átadó. Pataky.

Pénz! Pénzkölcsönt gyorsan közvetit a Pataky iroda. Előleges költség nincs és a felvilágositás is dijtalan. Pataky.

Ház eladó a Bihari-telepen, Onossay uccán 17. sz. alatt. Ház eladó olcsón a Homokkert, Bujdosó ucca 4/b számu. *Ház eladó!* Borz ucca 18. számu ház is olcsón megvehető. Az Árpád-tér 10. számut is érdemes megvenni. Eladó ház a Katz-telep 45. számu, azután a Rotter ucca 4. számu, Nyil ucca 99. számu, Homok ucca 139. számu, Bihari-telep Keresztesi ucca 56. számu, Katztelep 11. számu, ezenkivül több telepi, belvárosi ház és szántóföldek eladók. *Pénzkölcsönt* is közvetit irodám. — Pataky, Csapó ucca 19. Keresztépület. 1025

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — A „TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T." kiadása és rotációs nyomása.